

EBA/GL/2021/16

16. decembra 2021

Usmernenia

o charakteristikách prístupu k dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu založeného na hodnotení rizík a o krokoch, ktoré sa majú prijať pri vykonávaní dohľadu na základe hodnotenia rizík podľa článku 48 ods. 10 smernice (EÚ) 2015/849 (ktorým sa menia spoločné usmernenia ESA/2016/72)

Usmernenia o dohľade založenom na hodnotení rizík

1. Povinnosť dodržiavania usmernení a ohlasovacia povinnosť

Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010¹. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložia všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. V týchto usmerneniach sa uvádza stanovisko Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) k náležitým postupom dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, na ktoré sa vzťahujú tieto usmernenia, by ich mali dodržiavať tak, že ich primeraným spôsobom začlenia do svojich postupov (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo postupov dohľadu), a to aj v prípade, keď sú usmernenia určené predovšetkým inštitúciám.

Ohlasovacia povinnosť

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány do 06.06.2022 oznámiť orgánu EBA, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle ich dodržať, alebo v opačnom prípade musia uviesť dôvody ich nedodržania. Ak v stanovenej lehote nebude doručené žiadne oznámenie, bude orgán EBA považovať príslušné orgány za orgány, ktoré tieto usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle EBA s uvedením referenčného čísla „EBA/GL/2021/16“. Oznámenia majú predkladať osoby s náležitým oprávnením na oznamovanie dodržiavania usmernení v mene ich príslušných orgánov. Akúkoľvek zmenu stavu dodržiavania usmernení treba takisto oznámiť orgánu EBA.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovom sídle orgánu EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 uvedeného nariadenia.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V týchto usmerneniach sa v súlade s článkom 48 ods. 10 smernice (EÚ) 2015/849² uvádzajú charakteristiky prístupu k dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (ďalej AML/CFT) založeného na hodnotení rizík a krokov, ktoré sa majú prijať pri vykonávaní AML/CFT dohľadu na základe hodnotenia rizík.

Rozsah pôsobnosti

6. Príslušné orgány majú uplatňovať tieto usmernenia pri návrhu, vykonávaní, revízií a zlepšovaní svojich vlastných modelov AML/CFT dohľadu založených na hodnotení rizík.

Adresáti

7. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 2 bode iii) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

Vymedzenie pojmov

8. Pokiaľ nie je uvedené inak, pojmy používané a vymedzené v smernici (EÚ) 2015/849 majú v týchto usmerneniach rovnaký význam. Na účely týchto usmernení sa okrem toho uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

Ad hoc kontrola	preskúmanie, ktoré je vyvolané konkrétnou udalosťou alebo rizikom prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.
Dotazníky AML/CFT	pravidelné alebo <i>ad hoc</i> dožiadania príslušných orgánov zaslané posudzovaným subjektom o kvantitatívne a/alebo kvalitatívne údaje a informácie, ktoré sa týkajú kľúčových ukazovateľov rizika prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.
Hrozba	potenciálna ujma spôsobená páchatelmi trestných činov, teroristami alebo teroristickými skupinami a ich sprostredkovateľmi prostredníctvom ich minulých, súčasných a budúcich činností v oblasti prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

Inherentné riziko	úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu prítomná v posudzovanom subjekte alebo odvetví pred uplatnením opatrení na zmiernenie rizika.
Klaster	dve alebo viaceré úverové inštitúcie alebo finančné inštitúcie v odvetví s podobnými charakteristikami a s vystavením rovnakým úrovniam rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
Model dohľadu založený na hodnotení rizika	súbor postupov, procesov a mechanizmov, ktoré príslušné orgány používajú na výkon svojich právomocí v AML/CFT dohľade spôsobom, ktorý je primeraný identifikovaným rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
Následný dohľad	preskúmanie, ktoré slúži na posúdenie toho, či boli napravené nedostatky v rámci systémov a kontrol boja proti praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu posudzovaného subjektu zistené počas predchádzajúceho dohľadu alebo preskúmania.
Nástroje dohľadu	všetky opatrenia dohľadu, ktoré môžu príslušné orgány prijať na zaistenie dodržiavania povinností posudzovaných subjektov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
Posudzovaný subjekt	úverová inštitúcia alebo finančná inštitúcia, alebo klaster kategorizované podľa kritérií stanovených príslušnými orgánmi.
Dohľad na diaľku	komplexné preskúmanie zásad a postupov boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu posudzovaných subjektov alebo ich obchodných línií, ktoré neprebieha v priestoroch posudzovaných subjektov.
Komplexný dohľad na mieste	komplexné preskúmanie všetkých systémov a kontrol boja proti praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu vykonávaných posudzovanými subjektmi alebo v rámci ich obchodných činností, ktoré prebieha v priestoroch posudzovaného subjektu.
Prístup založený na hodnotení rizík	prístup, pomocou ktorého príslušné orgány a posudzované subjekty identifikujú, hodnotia a chápu riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú vystavené posudzované subjekty, a prijímajú opatrenia v oblasti AML/CFT, ktoré sú primerané týmto rizikám.
Reziduálne riziko	úroveň rizika, ktorá zostáva po tom, ako sa uplatnia systémy a kontroly boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na zmierňovanie inherentného rizika.

Riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu	pravdepodobnosť, že dôjde k praniu špinavých peňazí/financovaniu terorizmu, a vplyv takejto činnosti.
Rizikové faktory prania špinavých peňazí a financovania terorizmu	premenné, ktoré môžu samostatne či v kombinácii zvýšiť alebo znížiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
Rizikový profil	celková charakteristika rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s posudzovaným subjektom alebo odvetvím/pododvetvím vrátane typu a úrovne rizika.
Tematické hodnotenie	preskúmanie niekoľkých posudzovaných subjektov, ktoré sa zameriava na jedno špecifické hľadisko alebo veľmi málo hľadísk systémov a kontrol týchto posudzovaných subjektov v oblasti AML/CFT
Vznikajúce riziko	riziko, ktoré doteraz nebolo identifikované , alebo existujúce riziko, ktoré sa výrazne zvýšilo.
De-risking	odmietnutie nadviazať alebo rozhodnutie ukončiť obchodné vzťahy s jednotlivými klientmi alebo kategóriami klientov spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo odmietnuť vykonanie transakcií s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

3. Uplatňovanie

Dátum začatia uplatňovania

9. Tieto usmernenia sa budú uplatňovať po troch mesiacoch od ich uverejnenia vo všetkých úradných jazykoch EÚ [04.07.2022].

Zrušovacie ustanovenie

10. S účinnosťou od dátumu začatia uplatňovania týchto usmernení sa rušia tieto usmernenia:

Spoločné usmernenia o charakteristikách prístupu k dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu založeného na hodnotení rizík a o krokoch, ktoré sa majú prijať pri vykonávaní dohľadu na základe rizika (ESA/2016/72).

4. Usmernenia

4.1 Zavedenie modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík

4.1.1 Všeobecné hľadiská

11. Príslušné orgány by mali v rámci účinného modelu dohľadu nad AML/CFT založeného na hodnotení rizík vykonať tieto štyri kroky:
 - a) Krok 1 – Identifikácia rizikových faktorov prania špinavých peňazí a financovania terorizmu
 - b) Krok 2 – Hodnotenie rizík
 - c) Krok 3 – Dohľad nad AML/CFT a
 - d) Krok 4 – Monitorovanie a preskúmanie modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík
12. Príslušné orgány by mali zohľadniť skutočnosť, že dohľad založený na hodnotení rizík nie je jednorazový úkon, ale trvalý a cyklický proces.
13. Príslušné orgány by mali vykonávať všeobecné hľadiská stanovené v odsekoch 11 a 12 týchto usmernení v celom svojom modeli dohľadu založenom na hodnotení rizík.

4.1.2 Proporcionalita

14. Príslušné orgány by mali pri AML/CFT dohľade nad posudzovanými subjektmi dodržiavať proporcionalitu. Rozsah vyžadovaných informácií a frekvencia a intenzita činností dohľadu a komunikácie s posudzovaným subjektom má zodpovedať identifikovanému riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
15. Príslušné orgány by mali zohľadniť, že veľkosť či systémový význam posudzovaného subjektu nemusia same osebe vypovedať o rozsahu, v ktorom je subjekt vystavený riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, keďže malé úverové inštitúcie alebo finančné inštitúcie môžu napriek svojmu malému systémovému významu predstavovať vysoké riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

4.1.3 Posudzované subjekty

16. Príslušné orgány by mali identifikovať tie úverové inštitúcie alebo finančné inštitúcie v rámci každého odvetvia, ktoré majú spoločné dostatočné množstvo podobných charakteristík, ktoré odôvodňujú zoskupenie do jedného klastra. Spoločné charakteristiky by mali zahŕňať rovnakú úroveň rizika, ktorému sú vystavené, a okrem iného aj ich veľkosť, povahu ich podnikania, typ klientov, ktorým poskytujú služby, geografickú oblasť, v ktorej pôsobia, alebo činnosť a ich doručovacie kanály. V prípade úverových inštitúcií alebo finančných inštitúcií v klastru môžu byť niektoré prvky procesu dohľadu založeného na hodnotení rizík vykonané na spoločnej úrovni

samotného klastra, a nie samostatne na úrovni každej úverovej inštitúcie alebo finančnej inštitúcie v tomto klastru.

17. S cieľom identifikovať tie úverové inštitúcie alebo finančné inštitúcie, ktoré môžu patriť do rovnakého klastra, majú príslušné orgány zohľadňovať ich obchodný model, odvetvové hodnotenie rizík, hodnotenia rizík jednotlivých úverových inštitúcií alebo finančných inštitúcií, ako aj iné relevantné zdroje informácií, ako sa uvádza v odsekoch 30 a 31 týchto usmernení, vrátane informácií zhromaždených na základe ich činností dohľadu.
18. Príslušné orgány by mali zvážiť, či budú úverové inštitúcie alebo finančné inštitúcie v rovnakom odvetví, ktoré sú súčasťou tej istej domácej finančnej skupiny, považovať za jeden „posudzovaný subjekt“.
19. Ak príslušný orgán vie alebo má dôvodné podozrenie, že riziko spojené s individuálnou úverovou inštitúciou alebo finančnou inštitúciou v klastru sa výrazne líši od rizika spojeného s inými úverovými inštitúciami alebo finančnými inštitúciami v tomto klastru, príslušný orgán by mal vyňať túto úverovú inštitúciu alebo finančnú inštitúciu z klastra a posúdiť ju buď individuálne, alebo ako súčasť iného klastra úverových inštitúcií alebo finančných inštitúcií, ktoré sú vystavené podobnej úrovni rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Vyňatie z klastra by malo okrem iného zahŕňať okolnosti, keď je úverová inštitúcia alebo finančná inštitúcia v skutočnom vlastníctve jednotlivcov, ktorých integrita je spochybnená z dôvodu obáv z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako sa posudzuje v súlade so spoločnými usmerneniami ESMA a EBA týkajúcimi sa odbornosti a vhodnosti,³ alebo preto, že rámec vnútornej kontroly úverovej inštitúcie alebo finančnej inštitúcie je nedostatočný podľa hodnotenia v súlade s internými usmerneniami EBA o správe a riadení⁴, čo má vplyv na rating reziduálneho rizika úverovej inštitúcie alebo finančnej inštitúcie, alebo preto, že úverová inštitúcia alebo finančná inštitúcia zaviedla významné zmeny vo svojich produktoch alebo službách, alebo mohla tieto zmeny skombinovať so zmenami v distribučných kanáloch, vo svojej klientskej základni alebo v rôznych geografických oblastiach, v ktorých sú služby alebo produkty dodávané.

4.1.4 Spolupráca

20. Príslušné orgány by mali spolupracovať a vymieňať si všetky relevantné informácie navzájom, ako aj s inými zainteresovanými stranami vrátane orgánov prudenciálneho dohľadu, finančných spravodajských jednotiek, daňových orgánov, orgánov presadzovania práva, súdnych orgánov a orgánov AML/CFT dohľadu tretích krajín s cieľom zabezpečiť účinný dohľad nad posudzovanými subjektmi v oblasti AML/CFT. Bezodkladne by malo dôjsť k výmene všetkých príslušných informácií. V prípade posudzovaných subjektov, ktoré pôsobia na cezhraničnej úrovni, sa spolupráca má rozšíriť na príslušné orgány v iných členských štátoch, prípadne na príslušné orgány tretích krajín.

³ Spoločné usmernenia orgánov ESMA a EBA k posúdeniu vhodnosti členov riadiaceho orgánu a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie podľa smernice 2013/36/EÚ a smernice 2014/65/EÚ [EBA/GL/2021/06](#).

⁴ Usmernenia EBA o vnútornom riadení podľa smernice 2013/36/EÚ [EBA/GL/2021/05](#).

21. V záujme efektívnej spolupráce a výmeny informácií by mali príslušné orgány uplatňovať všetky opatrenia a nástroje spolupráce a koordinácie, ktoré majú k dispozícii, vrátane tých, ktoré boli príslušné orgány povinné zaviesť v súlade so smernicou (EÚ) 2015/849. Príslušné orgány by mali zabezpečiť spoľahlivosť a kontinuitu týchto opatrení a nástrojov, aby sa minimalizovalo riziko tzv. potenciálneho informačného vaku. Príslušné orgány by mali zohľadňovať najmä spoločné usmernenia európskych orgánov dohľadu o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849 medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad úverovými a finančnými inštitúciami,⁵ usmernenia EBA o spolupráci a výmene informácií medzi prudenciálnymi orgánmi dohľadu a orgánmi AML/CFT dohľadu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa smernice (EÚ) 2019/878⁶ a Multilaterálnu dohodu medzi Európskou centrálnou bankou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi podľa článku 57a ods. 2 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849.⁷
22. Príslušné orgány by mali zvážiť rozsah a cieľ svojej spolupráce a výmeny informácií s ostatnými zainteresovanými stranami, čím sa môže určiť najefektívnejší spôsob tejto spolupráce, keďže nie za každých okolností musí byť vhodný rovnaký prístup. To znamená, že s ostatnými príslušnými orgánmi a orgánmi prudenciálneho dohľadu, ktoré sú zapojené v rámci orgánu dohľadu toho istého posudzovaného subjektu, môže byť nevyhnutná častejšia spolupráca a výmena informácií ako s finančnými spravodajskými jednotkami, daňovými orgánmi a orgánmi presadzovania práva.
23. Spoluprácu a výmenu informácií s ostatnými zainteresovanými stranami vrátane orgánov presadzovania práva, daňových orgánov a iných orgánov alebo agentúr by mali príslušné orgány realizovať v rozsahu, v akom to umožňuje vnútroštátne právo. Príslušné orgány by sa mali snažiť vymieňať si informácie s miestnymi daňovými orgánmi o rôznych daňových trestných činoch a mechanizmoch, ktoré by pomohli príslušnému orgánu posúdiť z nich vyplývajúce riziká prania špinavých peňazí, ktorým môžu byť posudzované subjekty alebo odvetvia vystavené. Môžu si takisto vymieňať informácie o možných preventívnych opatreniach v tejto oblasti.

4.2 Krok 1 – Identifikácia rizikových faktorov a zmierňujúcich faktorov

4.2.1 Všeobecné hľadiská

24. Príslušné orgány by mali identifikovať rizikové faktory, ktoré ovplyvnia vystavenie každého odvetvia a posudzovaného subjektu rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a porozumieť im. Príslušné orgány by mali na tento účel využívať rôzne zdroje informácií

⁵ Spoločné usmernenia o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849 medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad úverovými a finančnými inštitúciami, „Usmernenia o kolégiách na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu“, [JC 2019 81](#).

⁶ [Usmernenia EBA o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa článku 117 ods. 6 smernice 2013/36/EÚ](#), december 2021.

⁷ [Multilaterálna dohoda](#) medzi Európskou centrálnou bankou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi podľa článku 57a ods. 2 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849.

uvedené v usmernení 4.2.2 a takisto sa aktívne zapájajú v rámci odvetvia, prípadne s inými príslušnými orgánmi, ako sa uvádza v usmerneniach 4.1.4 a 4.4.9.

25. Pri identifikácii rizikových faktorov prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by mali príslušné orgány vychádzať z usmernení EBA o rizikových faktoroch prania špinavých peňazí a financovania terorizmu o povinnej starostlivosti a z faktorov, ktoré by mali zväžiť úverové a finančné inštitúcie pri posudzovaní rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s individuálnymi obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849.⁸
26. V prípade, že sú posudzované subjekty klastrami, príslušné orgány by mali identifikovať relevantné faktory, ktoré charakterizujú klaster ako celok, a to na základe faktorov uvedených v odsekoch 44 a 45. To by malo príslušným orgánom umožniť odôvodniť rozhodnutia týkajúce sa rizikového profilu priradeného klastru. Príslušné orgány by takisto mali zohľadniť výsledky predošlých opatrení dohľadu týkajúcich sa posudzovaných subjektov patriacich do daného klastra.
27. Ak na posudzovaný subjekt dohliadajú viaceré príslušné orgány v rámci jedného členského štátu, tieto príslušné orgány by mali spolupracovať a vymieňať si informácie o posudzovanom subjekte s cieľom dosiahnuť spoločné chápanie jeho vystavenia riziku.
28. Rozsah a typ informácií zisťovaných príslušnými orgánmi na identifikáciu rizikových faktorov a zmierňujúcich faktorov by mal byť primeraný povahe a veľkosti obchodných činností posudzovaných subjektov, ak sú známe. Príslušné orgány by takisto mali zohľadniť rizikový profil posudzovaných subjektov stanovený na základe prípadných predošlých hodnotení rizík a kontext ich činnosti, ako je napríklad povaha odvetvia, do ktorého daný subjekt patrí. Príslušné orgány by mali zväžiť, že stanovia:
 - a) aké informácie budú vždy požadovať v súvislosti s posudzovanými subjektmi a aké podobné informácie budú požadovať pre porovnateľné posudzované subjekty;
 - b) kde a ako získajú tieto informácie a
 - c) typ informácií, ktorý bude podnetom k žiadosti o rozsiahlejšie a hĺbkové informácie.

4.2.2 Zdroje informácií

29. Príslušné orgány by mali identifikovať rizikové faktory v súvislosti s odvetviami, prípadne pododvetviami, a posudzovanými subjektmi na základe informácií z rôznych zdrojov. Príslušné orgány by mali stanoviť typ a počet týchto zdrojov na základe posúdenia rizika. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby mali prístup k vhodným zdrojom informácií, a ak je to potrebné,

⁸ Usmernenia EBA týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zväžiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („usmernenia týkajúce sa rizikových faktorov spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu“) podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

prijat' opatrenia na ich skvalitnenie . Príslušné orgány by takisto mali zabezpečiť, aby mali zavedené procesy a postupy na zber potrebných údajov.

30. Medzi ďalšie zdroje informácií, ktoré by príslušné orgány mali vždy zohľadniť, patria:

- e) nadnárodné hodnotenie rizík Európskej komisie zverejnené v súlade s článkom 6 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849;
- f) stanovisko EBA o riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré má vplyv na finančný sektor Únie, zverejnené v súlade s článkom 6 ods. 5 smernice (EÚ) 2015/849;
- g) národné hodnotenia rizík členského štátu a iných členských štátov, ako sa uvádza v článku 7 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849;
- h) delegované akty prijaté Európskou komisiou, ako sa uvádza v článku 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849;
- i) vnútroštátne a zahraničné vlády;
- j) výsledky hodnotení rizík EBA, ako sa uvádza v článku 9a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010;
- k) iné príslušné orgány;
- l) orgány AML/CFT dohľadu v tretích krajinách;
- m) orgány dohľadu zodpovedné za dohľad nad dodržiavaním prudenciálnych požiadaviek posudzovaných subjektmi vrátane príslušných orgánov, ako sa vymedzuje v článku 4 ods. 2 bodoch i) a viii) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, článku 4 ods. 2 bode i) nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a článku 4 ods. 3 bode i) nariadenia (EÚ) č. 1095/2010;
- n) finančné spravodajské jednotky;
- o) orgány presadzovania práva v prípade, ak to nevyklučuje platná legislatíva ;
- p) daňové orgány v prípade, ak to nevyklučuje platná legislatíva , a
- q) AML/CFT kolégiá zriadené v súlade so spoločnými usmerneniami európskych orgánov dohľadu o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849 medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad úverovými a finančnými inštitúciami, (ďalej len „usmernenia kolégií boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu“)⁹ v prípade, že sú zriadené.

31. Medzi ďalšie zdroje informácií, ktoré by príslušné orgány mali takisto vziať do úvahy, patria:

- a) centrálna databáza EBA pre AML/CFT , ako sa uvádza v článku 9a ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, keď sú tieto informácie príslušnému orgánu k dispozícii;
- b) kolégiá orgánov prudenciálneho dohľadu zriadené v súlade s článkom 51 alebo 116 smernice (EÚ) 2019/878 a s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2016/99 zo 16. októbra 2015 o operačnom fungovaní kolégií orgánov dohľadu, a s delegovaným

⁹ Spoločné usmernenia európskych orgánov dohľadu o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849 medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad úverovými a finančnými inštitúciami (JC 2019 81).

nariadením Komisie (EÚ) 2016/98 zo 16. októbra 2015 o všeobecných podmienkach fungovania kolégií orgánov dohľadu, ak sú zriadené;

- c) odvetvové orgány vrátane informácií zhromaždených v rámci verejno-súkromných partnerstiev, ak sú dostupné, ako sú typológie a informácie o vznikajúcich rizikách;
- d) občianske združenia, napríklad ukazovatele vnímania korupcie;
- e) medzinárodné alebo nadnárodné orgány stanovujúce štandardy, napríklad vzájomné hodnotenia činností krajín v oblasti AML/CFT, protikorupčné a daňové režimy;
- f) informácie z dôveryhodných a spoľahlivých otvorených zdrojov, napríklad správy v novinách s dobrou povestťou;
- g) uznávané obchodné organizácie, napríklad správy o rizikách a spravodajské hlásenia;
- h) správy o oznamovaní protispoločenskej činnosti;
- i) akademické inštitúcie; alebo
- j) správy externých audítorov týkajúce sa posudzovaného subjektu, ak sú k dispozícii.

4.2.3 Domáce rizikové faktory

- 32. Príslušné orgány by mali mať primerané znalosti, povedomie a pochopenie rizík prania špinavých peňazí a terorizmu identifikovaných na národnej úrovni, aby mohli identifikovať rizikové faktory prania špinavých peňazí a terorizmu spojené s domácimi aktivitami posudzovaných subjektov a v rámci sektorov.
- 33. V tomto rámci a na základe zdrojov opísaných v odsekoch 30 a 31 by mali príslušné orgány okrem iného chápať tieto skutočnosti:
 - a) druh, typológie a rozsah prania špinavých peňazí spojeného s predikatívnymi trestnými činmi, a to okrem iného vrátane daňových trestných činov spáchaných na domácom trhu;
 - b) rozsah prania výnosov z predikatívnych trestných činov, a to okrem iného vrátane daňových trestných činov spáchaných v zahraničí;
 - c) druh, typológie a rozsah financovania terorizmu a rozsah a úroveň podpory teroristických činností a skupín v krajine;
 - d) relevantné typológie prania špinavých peňazí a financovania terorizmu identifikované finančnými spravodajskými jednotkami a ďalšími subjektmi verejného sektora alebo príslušnými dôveryhodnými súkromnými subjektmi.

4.2.4 Zahraničné rizikové faktory

- 34. Ak posudzovaný subjekt alebo odvetvie ako celok udržiava významné väzby s inými členskými štátmi alebo tretími krajinami, ktoré posudzovaný subjekt alebo odvetvie vystavujú rizikám

prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeným s danými krajinami, príslušné orgány by mali tieto riziká identifikovať. Medzi významné väzby patria tieto:

- a) posudzovaný subjekt udržiava významnú úroveň obchodných vzťahov s klientmi z iných členských štátov alebo tretích krajín;
- b) skutočný vlastník klienta posudzovaného subjektu je z iných členských štátov alebo tretích krajín;
- c) posudzovaný subjekt vykonáva vo významnej miere príležitostné transakcie s inými členskými štátmi alebo tretími krajinami;
- d) posudzovaný subjekt udržiava významné obchodné vzťahy s protistranami usadenými v iných členských štátoch alebo tretích krajinách,
- e) posudzovaný subjekt je súčasťou finančnej skupiny usadenej v inom členskom štáte alebo tretej krajine,
- f) skutoční vlastníci posudzovaného subjektu sú usadení v inom členskom štáte alebo tretej krajine,
- g) riadiaci orgán posudzovaného subjektu je tvorený osobami z iného členského štátu alebo tretej krajiny; a
- h) posudzovaný subjekt má akékoľvek iné významné prepojenia s iným členským štátom alebo treťou krajinou, ktoré vedie k tomu, že je vystavený riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojenému s danou krajinou.

35. Príslušné orgány by mali prijať primerané opatrenia, aby získali a aktualizovali náležité poznatky a povedomie o rizikách prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojených s danými členskými štátmi alebo tretími krajinami, ktoré by mohli ovplyvňovať aktivity posudzovaných subjektov, a náležite ich pochopili. Na tento účel by príslušné orgány mali identifikovať rizikové faktory v súlade s usmerneniami EBA o rizikových faktoroch boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu¹⁰ a usmerneniami opísanými v odsekoch 33 a 34 pre každý z týchto členských štátov alebo tretích krajín.

36. Pri identifikovaní tretích krajín, ktoré majú vo vnútroštátnych mechanizmoch boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu strategické nedostatky predstavujúce významné hrozby pre finančný systém Európskej únie, by príslušné orgány mali prihliadať na delegované akty prijaté Európskou komisiou podľa článku 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849, ako aj na verejné vyhlásenia vydané príslušnými medzinárodnými orgánmi stanovujúcimi štandardy, vrátane Finančnej akčnej skupiny (FATF), výboru expertov Rady Európy pre vyhodnocovanie opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (MONEYVAL) alebo iných regionálnych orgánov podobných FATF.

¹⁰ Usmernenia EBA týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zvážiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („usmernenia týkajúce sa rizikových faktorov spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu“) podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](https://www.eba.europa.eu/en/press-communications/press-releases/2021/02).

4.2.5 Odvetvové rizikové faktory prania špinavých peňazí a financovania terorizmu

37. Príslušné orgány by mali dobre rozumieť rizikovým faktorom, ktoré sú relevantné pre všetky odvetvia pod ich dohľadom. S cieľom identifikovať relevantné rizikové faktory v príslušných odvetviach by príslušné orgány mali najskôr vymedziť odvetvia, nad ktorými majú dohľad. Príslušné orgány by na účely oznamovania svojich názorov na odvetvia mali zohľadňovať kategórie povinných subjektov uvedené v smernici (EÚ) 2015/849, ktorými sú úverové inštitúcie, poskytovatelia úverov (iní ako úverové inštitúcie, ktorí poskytujú napríklad spotrebiteľský úver, faktoring, lízing, hypotekárny úver a komerčný úver), životné poisťovne, sprostredkovatelia životného poistenia, inštitúcie elektronických peňazí, platobné inštitúcie, zmenárne, investičné spoločnosti a podniky kolektívneho investovania.
38. V závislosti od veľkosti odvetvia a povahy posudzovaných subjektov v rámci neho by príslušné orgány mali zvážiť ďalšie rozdelenie odvetví na pododvetvia. Môže to byť potrebné v prípade, že odvetvie tvoria posudzované subjekty, ktoré sú veľmi rôznorodé, keďže podstatná časť posudzovaných subjektov má podobné znaky a obchodné modely, ktoré ich odlišujú od zvyšku odvetvia. Podobné znaky okrem iného zahŕňajú aj typ ponúkaných produktov a služieb, používané distribučné kanály a typ klientov, ktorým sa poskytujú produkty a služby. Medzi pododvetvia môžu patriť subjekty zaoberajúce sa službou prevodu peňazí alebo hodnoty, súkromné banky a maklérske firmy, ktoré predstavujú pododvetvia platobných inštitúcií, úverových inštitúcií a investičných spoločností. Príslušné orgány by sa s cieľom oznámiť svoj názor na odvetvia a pododvetvia a ich špecifické charakteristiky mali odvolať na hlavu II usmernení EBA o rizikových faktoroch boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.¹¹
39. Príslušné orgány by mali chápať spôsob organizácie jednotlivých odvetví a pododvetví a riziká spojené so spoločnými znakmi, ako sú typ ponúkaných produktov a služieb, používané distribučné kanály a typ klientov, ktorým sa poskytujú produkty a služby. Príslušné orgány by mali založiť svoje chápanie odvetvových a pododvetvových rizikových faktorov na:
- komplexnom pohľade na všetky relevantné informácie súvisiace s posudzovaným subjektom v konkrétnom odvetví alebo pododvetví, ako sa uvádza v odsekoch 44 a 45 týchto usmernení, s cieľom identifikovať spoločné znaky v rámci každého odvetvia a pododvetvia ako celku; a
 - príslušných informáciách týkajúcich sa odvetví a pododvetví, ako sa uvádza v odseku 41 týchto usmernení.

4.2.6 Typ informácií potrebných na identifikovanie rizikových faktorov

¹¹ Usmernenia EBA týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zvážiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („usmernenia týkajúce sa rizikových faktorov spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu“) podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](https://www.eba.europa.eu/en/press-rel/2021/02).

a. Informácie o odvetviach

40. Príslušné orgány by mali zhromaždiť dostatočné, relevantné a spoľahlivé informácie zo zdrojov uvedených v odsekoch 30 a 31, aby získali celkové pochopenie inherentných rizikových faktorov a faktorov, ktoré zmierňujú tieto riziká v rámci odvetvia, prípadne pododvetvia.
41. Aby bolo možné dobre porozumieť inherentným rizikovým faktorom v rámci odvetví a pododvetví, príslušné orgány by mali získať informácie, ktoré by okrem iného mali zahŕňať:
- c) informácie o veľkosti, rozsahu činností a zložitosti odvetvia v súhrnnej podobe;
 - d) povahu obchodných modelov v rámci odvetvia;
 - e) všeobecné informácie o type produktov, služieb, klientov a použitých distribučných kanáloch v rámci odvetvia alebo pododvetvia a ich rizikových profiloch, ak sú známe;
 - f) informácie o súčasných a vznikajúcich rizikách spojených s odvetvím alebo pododvetvím na domácej a medzinárodnej úrovni vrátane informácií, ktoré môžu naznačovať, že odvetvie alebo pododvetvie môže byť vystavené zvýšenému riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v dôsledku praktík de-riskingu uplatňovaných na tieto odvetvia alebo pododvetvia zo strany iných odvetví;
 - g) informácie o hlavných rizikách prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré majú vplyv na vnútorný trh;
 - h) vplyv cezhraničných činností v rámci odvetvia alebo pododvetvia;
 - i) vystavenie odvetvia alebo pododvetvia zraniteľnostiam, ktoré vznikajú v globálnom kontexte;
 - j) hlásenia o hrozbách, výstrahy a typológie od finančnej spravodajskej jednotky, prípadne iných príslušných štátnych orgánov; a
 - k) usmernenia uverejnené inými príslušnými orgánmi alebo medzinárodnými orgánmi stanovujúcimi štandardy.
42. Uvedené informácie môžu prispieť aj k tomu, aby príslušné orgány vnímali rizikové faktory na úrovni jednotlivých posudzovaných subjektov, a naopak.

b. Informácie o posudzovaných subjektoch

43. Na základe odvetvového hodnotenia rizík by príslušné orgány mali zhromaždiť dostatočné, relevantné a spoľahlivé informácie zo zdrojov opísaných v odsekoch 30 a 31, aby celkovo pochopili inherentné rizikové faktory posudzovaných subjektov, a pokiaľ je to možné, aj reziduálne rizikové faktory.
44. S cieľom dobre porozumieť inherentným rizikovým faktorom, ktoré sa vzťahujú na posudzované subjekty, by príslušné orgány mali zhromažďovať informácie z rôznych zdrojov, ktoré okrem iného zahŕňajú informácie týkajúce sa:

- a) vlastníctva a podnikovej štruktúry posudzovaných subjektov s ohľadom na to, či je posudzovaný subjekt zahraničná alebo domáca úverová inštitúcia alebo finančná inštitúcia, materská spoločnosť, dcérska spoločnosť, pobočka alebo iný typ organizačnej zložky, a na úroveň zložitosti a transparentnosti jej organizácie a štruktúry;
 - b) povesti a bezúhonnosti vrcholového manažmentu, členov riadiaceho orgánu a kvalifikovaných akcionárov;
 - c) povahy a zložitosti poskytovaných produktov a služieb a vykonávaných aktivít a transakcií;
 - d) používaných distribučných kanálov vrátane poskytovania služieb bez priameho kontaktu s klientom a používania agentov alebo sprostredkovateľov,
 - e) typov klientov, ktorým poskytuje služby posudzovaný subjekt, a úrovne rizika spojeného s týmito klientmi vrátane klientov, ktorí sú politicky exponovanými osobami, a tých, ktorí sú hodnotení ako osoby predstavujúce zvýšené riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu podľa metodiky hodnotenia rizík posudzovaného subjektu;
 - f) geografickej oblasti obchodnej činnosti, predovšetkým ak je vykonávaná vo vysokorizikových tretích krajinách¹², prípadne krajinách pôvodu alebo usadenia významnej časti klientov posudzovaného subjektu, a geografického prepojenia jeho kvalifikovaných akcionárov alebo skutočných vlastníkov;
 - g) vydávania povolení, licencií alebo povolení v rámci slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby posudzovaným subjektom.
45. S cieľom dobre porozumieť reziduálnym rizikovým faktorom, ktorým sú posudzované subjekty vystavené, by príslušné orgány mali zhromažďovať informácie z rôznych zdrojov, ktoré okrem iného zahŕňajú informácie týkajúce sa:
- a) primeranosti opatrení na zmiernenie rizika zavedených posudzovaným subjektom, a najmä informácie
 - i) týkajúce sa primeranosti rámca riadenia rizík vrátane riadenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
 - ii) správ funkcie vnútornej kontroly, prípadne vrátane interného auditu;
 - iii) týkajúce sa prudenciálnych a všeobecných aspektov podnikania posudzovaného subjektu, ako sú počet rokov v prevádzke, likvidita alebo kapitálová primeranosť;
 - iv) zistenia z dohľadov na diaľku, ktoré vykonal príslušný orgán, iný relevantný príslušný orgán, orgány prudenciálneho dohľadu alebo iný príslušný orgán dohľadu vrátane AML/CFT orgánov v tretích krajinách.

¹² Usmernenia EBA týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zvážiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („usmernenia týkajúce sa rizikových faktorov spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu“) podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](https://www.eba.europa.eu/en/press-communications/2021/02).

- b) účinnosti opatrení na zmiernenie rizika zavedených posudzovaným subjektom, najmä informácie týkajúce sa:
- i) kvality mechanizmov vnútornej správy a riadenia spoločnosti a štruktúr vrátane primeranosti a účinnosti útvaru vnútorného auditu a útvaru vykonávajúceho funkciu dodržiavania súladu s predpismi, hierarchických štruktúr, úrovne súladu so zákonnými a regulátornými požiadavkami v oblasti AML/CFT a účinnosti zásad a postupov v oblasti AML/CFT v rozsahu, v akom sú už známe;
 - ii) prevládajúcej „podnikovej kultúre“, predovšetkým „kultúre dodržiavania predpisov“ a kultúre transparentnosti a dôvery vo vzťahoch s príslušnými orgánmi,
 - iii) zistení z predchádzajúcich previerok dohľadu vykonaných príslušným orgánom, iným relevantným príslušným orgánom, orgánmi prudenciálneho dohľadu alebo iným príslušným orgánom dohľadu vrátane AML/CFT orgánov v tretích krajinách, ktoré zahŕňajú určité prvky a testovania a dohľadu na mieste;
 - iv) čakajúcich alebo uložených opatrení dohľadu a sankcií súvisiacich s posudzovaným subjektom, ktoré prijal príslušný orgán, orgány prudenciálneho dohľadu alebo iný príslušný orgán dohľadu, a to aj v tretích krajinách;
 - v) informácií získaných od finančných spravodajských jednotiek, ako sú napríklad informácie týkajúce sa hlásení o neobvyklých obchodných operáciách .
46. Ak sa príslušné orgány domnievajú, že informácie zhromaždené zo zdrojov opísaných v odsekoch 30 a 31 nie sú dostupné alebo nestačia na dobré porozumenie rizikám spojeným s posudzovaným subjektom, príslušné orgány by mali zvážiť zber takýchto informácií priamo od posudzovaných subjektov.
47. Ak sa informácie na individuálne hodnotenie rizík získavajú priamo od posudzovaných subjektov, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby typ požadovaných informácií bol určený príslušnými domácimi, zahraničnými a celoodvetvovými rizikovými faktormi, ako sa stanovuje v týchto usmerneniach, vrátane vznikajúcich rizík.
48. Príslušné orgány by mali zvážiť úpravu úrovne a frekvencie informácií požadovaných od posudzovaných subjektov na základe úrovne rizika súvisiacej s odvetvím alebo pododvetvím, do ktorého posudzovaný subjekt patrí. To znamená, že informácie týkajúce sa odvetví, ktoré sú vystavené významnejším úrovňam rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, sa môžu zbierať častejšie ako informácie týkajúce sa odvetví s menej významnými úrovňami rizika. Príslušné orgány by pri určovaní úrovne a frekvencie žiadostí o informácie mali zvážiť:
- a) či sú niektoré z požadovaných informácií dostupné príslušnému orgánu z iných zdrojov vrátane orgánov prudenciálneho dohľadu, aby sa obmedzila duplicita žiadostí o informácie;
 - b) účel, na aký budú tieto informácie použité. Ak sa informácie vyžadujú na informovanie na účel hodnotenia rizík príslušným orgánom súvisiacich s posudzovaným subjektom alebo odvetvím, príslušný orgán by potom mal zvážiť zosúladenie frekvencie žiadostí o informácie s frekvenciou aktualizácií hodnotenia rizika;

- c) či došlo k nejakým významným zmenám v úrovni rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s posudzovaným subjektom alebo odvetvím, ktoré by naznačovali potrebu častejších žiadostí o informácie.

4.3 Krok 2 – Hodnotenie rizík

4.3.1 Všeobecné hľadiská

49. Príslušné orgány by mali zaujať holistický pohľad na rizikové faktory prania špinavých peňazí a financovania terorizmu identifikované v kroku 1, ktoré spoločne vytvoria základ pre individuálne hodnotenia rizík posudzovaných subjektov a hodnotenia odvetvových rizík.
50. Príslušné orgány by pri vypracúvaní svojej metodiky hodnotenia rizík mali zvážiť, ako sa navzájom ovplyvňujú odvetvové a individuálne hodnotenia rizík. Odvetvové hodnotenie rizík poskytuje príslušným orgánom celkový prehľad o rizikách prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú vystavené posudzované subjekty v konkrétnom odvetví, a o relevantnosti jednotlivých rizikových faktorov pre posudzované subjekty v tomto odvetví. Príslušné orgány by prostredníctvom individuálnych hodnotení rizík mali byť schopné posúdiť vplyv odvetvových rizík na každý posudzovaný subjekt a zároveň podľa potreby využiť tieto hodnotenia rizík na aktualizáciu a preskúmanie svojich odvetvových hodnotení rizík podľa potreby, a to vrátane identifikácie nových rizikových faktorov, ktoré sú spoločné pre posudzované subjekty v danom odvetví.

4.3.2 Odvetvové a pododvetvové hodnotenie rizík

51. Príslušné orgány by mali dobre porozumieť rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu prítomným v jednotlivých odvetviach pod ich dohľadom, čo im umožní uprednostniť ich činnosti dohľadu medzi odvetviami a v rámci nich a identifikovať riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré sú relevantné pre dané odvetvie. Odvetvové hodnotenie rizík by malo príslušným orgánom poskytnúť základ pre individuálne hodnotenie rizík posudzovaných subjektov v danom odvetví tým, že pochopia inherentné riziká v rámci odvetvia, ktorým sú posudzované subjekty vystavené, s cieľom informovať príslušný orgán o rozsahu potrebnej angažovanosti pri výkone dohľadu v tomto odvetví. Príslušné orgány by mali rozhodnúť, či majú dostatočné, spoľahlivé informácie o kontrolách v rámci odvetvia na vykonanie hodnotenia reziduálneho rizika. Ak by sa tieto informácie považovali za nedostatočné, príslušné orgány by mali zvážiť použitie relevantných nástrojov dohľadu, ktoré majú k dispozícii, aby získali dostatočné informácie, ako sa uvádza v oddiele 4.4.4.
52. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby bolo odvetvové hodnotenie rizík dostatočne komplexné a umožňovalo orgánu dohľadu získať holistický pohľad na všetky relevantné rizikové faktory a rozsah, v akom ovplyvňujú posudzované subjekty v jednotlivých odvetviach.
53. Na vykonanie odvetvového hodnotenia rizík by príslušné orgány mali najskôr vymedziť odvetvia, prípadne pododvetvia pod ich dohľadom, ako sa uvádza vyššie v odsekoch 38 a 39.

54. Pri vykonávaní hodnotenia rizík odvetvia ako celku, prípadne pododvetvia by príslušné orgány mali vykonať hodnotenie celoodvetvových rizikových faktorov identifikovaných v súlade s krokom 1 modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík. Príslušné orgány by mali pri hodnotení vychádzať z informácií zhromaždených v súlade s časťou 4.2.6.
55. V rámci tohto procesu by mali príslušné orgány zvážiť priradenie rôznej váhy rôznym rizikovým faktorom, ako sa uvádza v odsekoch 63 a 64 týchto usmernení, s cieľom zohľadniť stupeň vplyvu, ktorý majú rôzne hrozby prania špinavých peňazí a financovania terorizmu na dané odvetvie.

4.3.3 Individuálne hodnotenia rizík

56. Príslušné orgány by mali komplexne porozumieť inherentným rizikám a v rozsahu, v akom majú prístup k dostatočne spoľahlivým údajom o kvalite kontrol posudzovaného subjektu v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, aj reziduálnym rizikám, ktorým sú posudzované subjekty vystavené. Na tento účel by mali vykonávať individuálne hodnotenia rizík každého posudzovaného subjektu. Príslušné orgány by mali využiť všetky relevantné zdroje na zozbieranie potrebných informácií na individuálne hodnotenia rizík, ako sa uvádza vyššie v odsekoch 44 až 48.
57. S cieľom dosiahnuť komplexné pochopenie rizík spojených s jednotlivými posudzovanými subjektmi by mali príslušné orgány zaviesť a udržiavať priebežný proces a metodiku posudzovania a preskúmania rizík spojených s posudzovanými subjektmi. Príslušné orgány by pri vypracúvaní svojich procesov hodnotenia rizík mali:
- riadiť sa výsledkom hodnotenia rizík v rámci odvetvia alebo pododvetvia, do ktorého posudzovaný subjekt patrí. Príslušný orgán už pri odvetvovom alebo pododvetvovom hodnotení rizík v podstate určil hlavné inherentné riziká, ktorým sú jednotlivé posudzované subjekty vystavené v danom odvetví alebo pododvetví;
 - určiť, ako posúdia relevantné inherentné rizikové faktory identifikované v kroku 1 modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík, ktoré majú vplyv na posudzovaný subjekt;
 - zhromaždiť potrebné informácie, ktoré im umožnia porozumieť vystaveniu posudzovaného subjektu rizikám súvisiacim s klientmi, produktmi a službami, geografickými rizikami a rizikami distribučných kanálov. To znamená, že príslušné orgány by mali zvážiť, či sa požadujú rovnaké informácie v súvislosti so všetkými posudzovanými subjektmi. Ak sa informácie zhromažďujú od posudzovaných subjektov, príslušné orgány by si mali v týchto usmerneniach prezrieť časť o zabezpečení kvality, kde sa uvádzajú ďalšie postupy, ktoré by sa mali zaviesť.
58. Keď príslušné orgány na základe informácií stanovených v odseku 45 písm. b) týchto usmernení dostatočne a spoľahlivo pochopili opatrenia na zmiernenie rizika zavedené posudzovanými subjektmi, mali by vykonať hodnotenie reziduálneho rizika v súvislosti s týmito posudzovanými subjektmi. Ak však takéto informácie nie sú dostupné alebo spoľahlivé, alebo nie sú dostatočne

komplexné, príslušné orgány by mali namiesto toho použiť hodnotenie inherentného rizika v súvislosti s týmito posudzovanými subjektmi.

59. Pri posudzovaní reziduálnych rizikových faktorov by príslušné orgány mali podniknúť kroky potrebné na posúdenie toho, do akej miery sú systémy a kontroly v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré zaviedol posudzovaný subjekt, primerané na účinné zmiernenie inherentných rizík, ktorým je vystavený. V rámci toho by príslušné orgány mali posúdiť aspoň to, či:

- a) sú systémy a kontroly boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu uvedené v článku 8 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849 zavedené a uplatňované. Tieto kontroly by mali byť dostatočne komplexné a primerané rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- b) sú širšie mechanizmy správy a riadenia a procesy riadenia rizík vrátane celkovej kultúry rizík primerané a účinné.

60. Príslušné orgány by mali určiť, ako začleniť svoj profesionálny úsudok do svojej práce na hodnotení rizík. V časti 4.4.4 sa v tejto súvislosti uvádza, že príručka pre AML/CFT dohľad by mala príslušným orgánom zabezpečiť jednotné uplatňovanie nástrojov dohľadu a odborného úsudku.

4.3.4 Hodnotenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu na úrovni skupiny

61. Príslušné orgány, ktoré sú hlavným orgánom dohľadu v súlade so spoločnými usmerneniami európskych orgánov dohľadu o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849¹³, by mali vypracovať holistický pohľad na riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú posudzované subjekty tvoriace súčasť skupiny vystavené. To znamená, že tieto príslušné orgány by mali vypracovať rizikový profil posudzovaného subjektu pod ich dohľadom, a to pri zohľadnení všetkých relevantných domácich a zahraničných rizikových faktorov. Osobitnú pozornosť by mali venovať rizikám spojeným s cezhraničnými operáciami posudzovaného subjektu a obchodnými činnosťami častí ich skupiny v iných jurisdikciách, ktoré môžu mať vplyv na celkový rizikový profil posudzovaného subjektu. Hodnotenie rizík by malo odrážať aspoň riziká vyplývajúce z vystavenia posudzovaného subjektu krajinám:

- a) ktoré boli identifikované Európskou komisiou ako krajiny so strategickými nedostatkami v ich mechanizme AML/CFT v súlade s článkom 9 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849;
- b) kde sa právnymi predpismi zakazuje vykonávanie celoskupinových zásad a postupov, a najmä ak existujú situácie, v ktorých by sa malo uplatňovať delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/758;

¹³ (JC 2019 81).

- c) ktoré sú v súlade s dôveryhodnými a spoľahlivými zdrojmi¹⁴ vystavené vysokej miere korupcie alebo iným predikatívnym trestným činom v oblasti prania špinavých peňazí;
 - d) alebo územiám, o ktorých je známe, že v nich pôsobia teroristické organizácie, alebo na ktoré sa vzťahujú ekonomické finančné sankcie, embargá alebo opatrenia súvisiace s terorizmom, financovaním terorizmu alebo so šírením zbraní, ktoré vydala napríklad Organizácia Spojených národov alebo Európska únia; a
 - e) kde podľa informácií z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja boli vznesené vážne obavy o účinnosti a kvalite kontrolných mechanizmov jurisdikcie v oblasti AML/CFT vrátane informácií o kvalite a účinnosti presadzovania právnych predpisov a dohľadu. Dôveryhodné a spoľahlivé zdroje môžu v tomto prípade zahŕňať správy o vzájomnom hodnotení Finančnej akčnej skupiny (FATF) alebo regionálnych orgánov podobných FATF, zoznam FATF s vysokorizikovými a nespolupracujúcimi jurisdikciami, hodnotenia Medzinárodného menového fondu (MMF) a správy Programu hodnotenia finančného sektora (FSAP).
62. Príslušné orgány, ktoré sú hlavným orgánom dohľadu, by s cieľom informovať o hodnotení rizík posudzovaných subjektov, ktoré sú súčasťou skupiny, mali spolupracovať a vymieňať si relevantné informácie s inými príslušnými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za AML/CFT dohľad nad časťami skupiny. V prípade cezhraničných skupín, ak existuje AML/CFT kolégium, by hlavný orgán dohľadu mal využiť informácie vymenené v kolégiu na zhromaždenie informácií potrebných na hodnotenie rizík. Pokiaľ ide o pobočky alebo dcérske spoločnosti posudzovaných subjektov, nevyhnutné informácie zahŕňajú prinajmenšom informácie týkajúce sa:
- a) rizikového profilu pobočiek alebo dcérskych spoločností v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu podľa hodnotenia relevantných príslušných orgánov v týchto jurisdikciách;
 - b) rizikového profilu odvetvia, ktoré má pobočky alebo dcérske spoločnosti, v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu podľa hodnotenia relevantných orgánov v týchto jurisdikciách;
 - c) zistení z hodnotení príslušných orgánov týkajúcich sa kvality kontrol zavedených v pobočkách alebo dcérskych spoločnostiach posudzovaných subjektov;
 - d) závažných porušení alebo významných nedostatkov v pobočkách alebo dcérskych spoločnostiach identifikovaných relevantnými príslušnými orgánmi v ich jurisdikciách;
 - e) akýchkoľvek opatrení a sankcií v oblasti dohľadu uložených pobočkám alebo dcérskym spoločnostiam relevantnými príslušnými orgánmi v ich jurisdikciách.
63. Pri posudzovaní toho, či posudzované subjekty účinne zaviedli celoskupinové politiky a postupy vo svojich pobočkách a dcérskych spoločnostiach, by príslušné orgány, ktoré sú vedúcim orgánom dohľadu, mali zohľadniť hodnotenie rizík v súvislosti s týmito posudzovanými

¹⁴ Podľa usmernení EBA podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849 sa vierohodnosť tvrdení môže určiť okrem iného aj na základe kvality a nezávislosti zdroja údajov a trvania oznamovania týchto tvrdení.

subjektmi opísanými v odsekoch 57 a 58 týchto usmernení a najmä hodnotenie geografických rizík, ktorým sú vystavené pobočky a dcérske spoločnosti posudzovaných subjektov.

4.3.5 Váženie rizikových faktorov

64. Príslušné orgány by mali zvážiť rizikové faktory pre odvetvia a posudzované subjekty identifikované v kroku 1 modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík, a to v závislosti od ich relatívnej dôležitosti. V tejto súvislosti existuje niekoľko hľadísk, ktoré by príslušné orgány mali vziať do úvahy:

- a) Pri zohľadňovaní inherentných rizikových faktorov by si príslušné orgány mali vytvoriť odborný úsudok o relevantnosti rôznych faktorov vo vzťahu k odvetviu, pododvetviu alebo jednotlivému posudzovanému subjektu. V súvislosti s jednotlivými posudzovanými subjektmi by príslušné orgány mali zohľadniť svoje odvetvové alebo pododvetvové hodnotenie rizík.
- b) Váha priradená individuálnym rizikovým faktorom sa môže medzi odvetviami, pododvetviami alebo posudzovanými subjektmi líšiť, ale príslušné orgány by v prípade podobných odvetví, pododvetví alebo posudzovaných subjektov mali použiť podobné faktory.
- c) Určenie váhy rizík nevedie k situácii, keď nie je možné, aby sa odvetvie, pododvetvie alebo posudzovaný subjekt klasifikovali ako významné alebo veľmi významné riziko, alebo keď všetky odvetvia, pododvetvia alebo posudzované subjekty patria do rovnakej kategórie rizika.
- d) Určovanie rizikovej váhy nie je nadmerne ovplyvnené iba jedným faktorom a náležitá pozornosť sa venovala faktorom, ktoré sú smernicou (EÚ) 2015/849 alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi určené ako faktory, ktoré vždy predstavujú významné alebo vysoké riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Pri vážení rizikových faktorov by mali príslušné orgány zabezpečiť, aby jeden rizikový faktor nevychýlil rovnováhu celkového váženia k neprimeranému a neodôvodnenému hodnoteniu.

65. Ak príslušné orgány používajú automatizované systémy IT na pridelovanie celkového bodového hodnotenia rizika posudzovaným subjektom, a to najmä v situáciách, keď ich nevypracovali interne, ale zakúpili ich od externého poskytovateľa alebo inak využili externý vstup, mali by pochopiť, ako systém funguje a ako kombinuje alebo váži rizikové faktory na dosiahnutie celkového bodového hodnotenia rizika. Príslušné orgány by sa mali vždy ubezpečiť, že pridelené bodové hodnotenie zohľadňuje ich chápanie rizika prania špinavých peňazí/financovania terorizmu súvisiaceho s posudzovaným subjektom.

4.3.6 Rizikové profily a kategórie

66. Výsledkom hodnotenia úrovne inherentného rizika a účinku zmierňujúcich faktorov na úroveň inherentného rizika by prípadne malo byť priradenie bodového hodnotenia rizika odvetviu, pododvetviu a posudzovanému subjektu s cieľom uľahčiť porovnanie medzi posudzovanými subjektmi a poskytnúť informácie na úkony, ktoré vykonávajú v kroku 3.

67. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby hodnotenie zmierňujúcich faktorov v rámci posudzovaného subjektu, odvetvia alebo pododvetvia vychádzalo zo spoľahlivých informácií, ako sú informácie uvedené v odseku 45 písm. b). Ak takéto informácie neexistujú, príslušné orgány by mali zvážiť, či je zahrnutie zmierňujúcich faktorov opodstatnené a či v dôsledku pridelenia bodového hodnotenia zmierňujúcim faktorom nie je skreslené konečné bodové hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu posudzovaného subjektu.
68. Ak majú príslušné orgány k dispozícii len obmedzené alebo neoverené informácie o zmierňujúcich faktoroch v rámci posudzovaného subjektu alebo odvetvia a pododvetvia, mali by tieto posudzované subjekty, odvetvia a pododvetvia kategorizovať na základe ich inherentného rizikového profilu a priradiť bodové hodnotenie reziduálneho rizika po sprístupnení relevantných informácií.
69. Príslušné orgány by mali prostredníctvom svojho odborného úsudku potvrdiť výsledky celkového hodnotenia rizík posudzovaného subjektu alebo odvetvia/pododvetvia a podľa potreby vykonať opravy.
70. Príslušné orgány by mali rozhodnúť o najvhodnejšom spôsobe kategorizácie rizikových profilov posudzovaných subjektov, odvetví a pododvetví. Aby sa dosiahla konvergencia a uľahčila spolupráca a výmena informácií medzi rôznymi príslušnými orgánmi, príslušné orgány by mali zvážiť klasifikáciu posudzovaných subjektov, odvetví a pododvetví ako „veľmi významné“, „významné“, „stredne významné“ a „menej významné“ v súlade s procesmi EBA v oblasti hodnotenia rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
71. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby im ich procesy hodnotenia rizík umožnili rozlišovať medzi inherentnými a reziduálnymi rizikami. Pri kategorizácii inherentného rizika spojeného s posudzovanými subjektmi, odvetviami alebo pododvetviami by príslušné orgány mali zvážiť tieto kategórie rizika:
- a) menej významné riziko, kde je veľmi nepravdepodobné, že posudzovaný subjekt, odvetvie alebo pododvetvie budú rozsiahlo zneužívané na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
 - b) stredne významné riziko, kde je nepravdepodobné, že posudzovaný subjekt, odvetvie alebo pododvetvie budú rozsiahlo zneužívané na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
 - c) významné riziko, kde je pravdepodobné, že posudzovaný subjekt, odvetvie alebo pododvetvie budú rozsiahlo zneužívané na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu; alebo
 - d) veľmi významné riziko, kde je veľmi pravdepodobné, že posudzovaný subjekt, odvetvie alebo pododvetvie budú rozsiahlo zneužívané na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
72. Pri kategorizácii reziduálneho rizika spojeného s posudzovanými subjektmi, odvetviami alebo pododvetviami by príslušné orgány mali zvážiť vplyv, ktorý môžu mať opatrenia na zmiernenie

inherentného rizika spojeného s posudzovanými subjektmi, odvetviami alebo pododvetviami. Príslušné orgány by mali použiť štyri kategórie rizík na kategorizáciu reziduálneho rizika takto:

- a) menej významné riziko, kde je inherentné riziko menej významné a rizikový profil zostáva nedotknutý zmiernujúcimi faktormi, alebo ak je inherentné riziko stredne významné alebo významné, ale je účinne zmiernené prostredníctvom AML/CFT systémov a kontrol;
- b) mierne významné riziko, kde je inherentné riziko mierne významné a rizikový profil zostáva nedotknutý zmiernujúcimi faktormi, alebo ak je inherentné riziko významné alebo veľmi významné, ale je účinne zmiernené prostredníctvom AML/CFT systémov a kontrol;
- c) významné riziko, kde je vystavenie inherentnému riziku významné a rizikový profil zostáva nedotknutý zmiernujúcimi faktormi, alebo ak je inherentné riziko veľmi významné, ale je účinne zmiernené prostredníctvom AML/CFT systémov a kontrol; alebo
- d) veľmi významné riziko, kde je inherentné riziko veľmi významné a bez ohľadu na zmiernujúce faktory zostáva rizikový profil nedotknutý, alebo ak je inherentné riziko veľmi významné a nie je účinne zmiernené v dôsledku systémových nedostatkov v AML/CFT systémoch a kontrolách v posudzovanom subjekte alebo vo väčšine posudzovaných subjektov v danom odvetví.

73. Ak sa príslušné orgány rozhodnú neuplatňovať klasifikáciu rizika stanovenú v odsekoch 69, 70 a 71, mali by mať možnosť preklasifikovať svoje kategórie rizika v súlade s kategóriami odporúčanými v týchto usmerneniach. Príslušné orgány by mali prijať konzervatívny prístup pri prevode kategórií rizika, ako sa uvádza v prílohe k týmto usmerneniam.

74. Príslušné orgány by mali vziať na vedomie, že kategorizácia posudzovaných subjektov na účely hodnotenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sa môže líšiť od kategórií priradených tým istým posudzovaným subjektom v rámci širšieho hodnotenia rizika spojeného s výkonom činnosti a prudenciálneho rizika.

75. Ak príslušný orgán používa na určenie rizikového profilu alebo bodového hodnotenia individuálneho posudzovaného subjektu automatizovaný systém IT, príslušné orgány by mali zohľadniť situácie, v ktorých môže byť potrebné, aby pozmenili výsledky automatického bodového hodnotenia na základe svojho odborného úsudku nad rámec procesu preskúmania stanoveného v kroku 4 modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík. Príslušné orgány sa môžu rozhodnúť uplatniť svoj odborný úsudok, ak existujú informácie, ktoré naznačujú, že celkové hodnotenie rizika nie je pravdivým odrazom skutočnosti, vrátane informácií od finančných spravodajských jednotiek, z mediálnych správ, od iných orgánov dohľadu alebo od dohľadu na mieste a na diaľku. Zdôvodnenie takýchto zmien rizikového profilu alebo bodového hodnotenia by mal príslušný orgán jasne zdokumentovať.

4.4 Krok 3 – Dohľad

4.4.1 Všeobecné ustanovenia

76. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa na posudzované subjekty, ktoré sú vystavené významným a veľmi významným rizikám prania špinavých peňazí a terorizmu, vzťahoval častejší a prísnejší dohľad ako na subjekty vystavené stredným alebo menej významným rizikám. Príslušné orgány by mali upraviť svoj prístup dohľadu úpravou jedného alebo viacerých z týchto prvkov:

- a) charakter dohľadu, a to úpravou pomeru medzi nástrojmi dohľadu na diaľku a na mieste;
- b) zameranie dohľadu, a to zameraním sa na celkový rámec AML/CFT zavedený v posudzovaných subjektoch alebo zameraním sa na riadenie osobitných rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vrátane rizík spojených s konkrétnymi produktmi alebo službami, alebo na osobitné aspekty AML/CFT postupov, ako je identifikácia klienta, hodnotenie rizík, priebežný monitoring a ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií;
- c) frekvencia dohľadu, a to zabezpečením toho, aby sa pri posudzovaných subjektoch, ktoré sú vystavené významnejším rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, vykonával dohľad častejšie ako pri posudzovaných subjektoch, ktoré sú vystavené menej významným rizikám; a
- d) intenzita dohľadu a miera, do akej zasahuje do činnosti, a to určením rozsahu preskúmaní zložiek klientov, rozsahu kontrolovaných vzoriek transakcií a hlásení o neobvyklých obchodných operáciách vykonaných na mieste na základe rizika. Príslušné orgány by mali vziať na vedomie, že preskúmanie založené iba na hodnotení zásad a postupov, a nie ich implementácii, je v situáciách s významnejším rizikom vystavenia praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu pravdepodobne nedostatočné.

4.4.2 Stratégia dohľadu

77. Príslušné orgány by mali určiť a vykonávať dlhodobú stratégiu dohľadu v oblasti AML/CFT, v ktorej stanovia, ako zmiernia riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré zistili vo všetkých odvetviach, prípadne pododvetviach ktoré dohliadajú. Táto stratégia by mala byť založená na celoodvetvovom hodnotení rizík vykonávanom príslušnými orgánmi v súlade s usmernením 4.3.

78. V tejto stratégii by príslušné orgány mali stanoviť jasné ciele svojho prístupu k dohľadu v oblasti AML/CFT a stanoviť, ako sa tieto ciele dosiahnu vo vymedzenom časovom rámci a s dostupnými zdrojmi. V rámci toho by sa v stratégii dohľadu:

- a) malo vysvetliť, ako budú pracovať na zmiernení existujúcich rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu zistených v odvetviach a pododvetviach ktoré dohliadajú;
- b) malo vysvetliť, ako zabezpečia, aby sa na všetky odvetvia a pododvetvia vrátane tých, ktoré sú spojené s nižšími rizikami prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, vzťahovalo primerané krytie a monitorovanie dohľadu, ktoré sú primerané riziku prania peňazí a financovania terorizmu. Najmä ako zabezpečia, že odvetvia spojené s významnejšími rizikami prania špinavých peňazí a financovania terorizmu budú mať vyššie krytie dohľadu;

- c) mal stanoviť typ nástrojov dohľadu, ktorý budú príslušné orgány používať na riešenie daných typov rizík, ako sa uvádza v oddiele 4.4.4. týchto usmernení;
- d) mali vymedziť prípadné cykly previerok a preskúmaní dohľadu, podľa ktorých sa bude dohliadať na posudzované subjekty v každej kategórii rizika, a mal by sa určiť typ nástrojov dohľadu, ktoré sa v každom cykle budú používať;
- e) mali určiť zdroje dohľadu potrebné na vykonávanie stratégie dohľadu a zabezpečiť, aby mali k dispozícii dostatočné zdroje;
- f) malo vysvetliť, ako sa budú príslušné orgány účinne zaoberať prípadnými vznikajúcimi rizikami a riešiť ich spôsobom, ktorý nebude mať nepriaznivý vplyv na celú stratégiu.

4.4.3 Plán AML/CFT dohľadu

- 79. Príslušné orgány by mali určiť a zaviesť plán dohľadu pre všetky posudzované subjekty, v ktorom vysvetlia, ako sa bude v praxi uplatňovať ich stratégia dohľadu. Príslušné orgány by mali rozhodnúť o časovom období, na ktoré sa vzťahuje ich plán dohľadu, ako je ročný alebo dvojročný plán dohľadu, pričom podľa potreby zohľadnia širšie organizačné obmedzenia.
- 80. Príslušné orgány by mali koordinovať všetky plány dohľadu, ktoré sa vzťahujú na celé časové obdobie, na ktoré sa vzťahuje stratégia dohľadu, aby sa zabezpečila rovnováha medzi nimi a aby spoločne slúžili na vykonávanie stratégie dohľadu. To znamená, že ak je stratégia dohľadu stanovená na päťročné obdobie, ale plány dohľadu sa vypracúvajú každoročne, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby všetky ročné plány počas päťročného obdobia spolu spĺňali túto stratégiu.
- 81. V pláne dohľadu by príslušné orgány mali jasne stanoviť nástroje dohľadu, ktoré budú uplatňovať na posudzované subjekty, aby dosiahli svoje ciele v súlade so svojou stratégiou. Príslušné orgány by mali použiť hodnotenia rizík jednotlivých posudzovaných subjektov na doladenie svojho výberu nástrojov dohľadu pre konkrétny posudzovaný subjekt so zameraním na riziká špecifické pre tento posudzovaný subjekt.
- 82. Príslušné orgány by mali v pláne uviesť, ako budú posudzovaným subjektom prideľovať zdroje dohľadu takým spôsobom, ktorý je primeraný rizikovému profilu posudzovaných subjektov vypracovanému v súlade s usmernením 4.3.
- 83. Príslušné orgány by si mali uvedomiť, že posudzované subjekty vystavené významným alebo veľmi významným úrovňam rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu nemusia byť systémovo významné. Pri rozhodovaní o najvhodnejších nástrojoch dohľadu v oblasti AML/CFT by preto príslušné orgány mali zohľadniť svoje hodnotenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a nemali by sa spoliehať na svoje hodnotenia prudenciálneho rizika a rizika spojeného s výkonom činnosti, ani by nemali brať do úvahy len systémovo dôležité posudzované subjekty. Príslušné orgány by mali vziať na vedomie, že na účely AML/CFT dohľadu nemusí byť vhodné vyvodzovať závery na základe úrovne prudenciálneho rizika alebo rizika spojeného s výkonom činnosti.

84. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby bol plán AML/CFT dohľadu nezávislý od plánu prudenciálneho dohľadu, hoci môže občas dochádzať k prekryvaniu posudzovaných subjektov kontrolovaných príslušnými orgánmi a orgánmi prudenciálneho dohľadu a môžu sa použiť spoločné alebo doplnujúce nástroje dohľadu. Príslušné orgány sú však zodpovedné za to, aby zabezpečili, že sa v dôsledku týchto opatrení v plnej miere splnia ciele AML/CFT dohľadu.
85. Pri vypracúvaní plánu AML/CFT by príslušné orgány mali zabezpečiť, že budú pripravené na nepredvídané udalosti v prípadoch, keď sa počas dohľadu na mieste alebo na diaľku, alebo prostredníctvom iných spoľahlivých zdrojov zistia nové riziká, ktoré si vyžadujú primeranú a včasnú reakciu príslušných orgánov.
86. Ak sa od príslušných orgánov vyžaduje, aby vykonali zmeny pôvodného plánu AML/CFT dohľadu, ako je napríklad zmena z dohľadu na diaľku na dohľad na mieste alebo z tematických hodnotení na komplexné dohľady, či aby sa prispôbili novým okolnostiam alebo, aby riešili vznikajúce riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, mali by mať zavedené vhodné interné riadiace mechanizmy pri spracovávaní takýchto zmien plánu dohľadu. Všetky takéto zmeny by mali príslušné orgány primerane zdokumentovať a vysvetliť, ako a kedy sa bude vykonávať dohľad nad posudzovanými subjektmi, ktorých sa zmeny plánu týkajú.

4.4.4 Nástroje dohľadu

87. Príslušné orgány by mali uznať, že každý posudzovaný subjekt, odvetvie a pododvetvie je vystavené rôznym úrovniam rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a preto sa typ a frekvencia používaných nástrojov dohľadu môže medzi nimi líšiť. Príslušné orgány by na zabezpečenie efektívneho využívania zdrojov dohľadu mali zvoliť také nástroje dohľadu, ktoré pravdepodobne budú mať väčší vplyv na súlad posudzovaných subjektov alebo ktoré im umožnia pokryť väčšiu časť odvetvia. Ak sa príslušné orgány snažia lepšie pochopiť spôsob, ako odvetvia alebo konkrétne typy posudzovaných subjektov riadia špecifické riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, mali by na dosiahnutie tohto cieľa zväziť použitie tematických dohľadov.
88. Príslušné orgány by mali dobre rozumieť všetkým nástrojom dohľadu, ktoré majú k dispozícii na vykonávanie svojej stratégie a plánu dohľadu. Mali by pochopiť výhody a nevýhody súvisiace s každým nástrojom dohľadu vrátane úrovne hĺbky preskúmania a intenzity, ktorú by mohli s každým nástrojom dohľadu dosiahnuť, a zväziť, ako môžu efektívne využívať čo najširšiu škálu nástrojov dohľadu, ktoré majú k dispozícii, a to okrem iného aj vrátane komplexných alebo čiastočných dohľadov na mieste, *ad hoc dohľadov*, tematických dohľadov, AML/CFT dotazníkov, následných dohľadov, dohľadov na diaľku, ako aj spätnej väzby a usmernenia pre odvetvie.
89. Príslušné orgány by mali pre posudzované subjekty vybrať tie najefektívnejšie nástroje dohľadu na riešenie osobitnej potreby alebo cieľa dohľadu. Pri výbere nástrojov dohľadu by príslušné orgány mali zohľadňovať svoje odvetvové a individuálne hodnotenia rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a mali by takisto zväziť:
- a) počet posudzovaných subjektov a odvetví dohliadaných príslušným orgánom;

- b) špecifické znaky rôznych nástrojov dohľadu, ak sa uplatňujú samostatne alebo vo vzájomnej kombinácii;
 - c) zdroje potrebné na využitie rôznych nástrojov dohľadu;
 - d) čas potrebný na to, aby nástroj dohľadu dosiahol svoj účel a mal vplyv na dodržiavanie predpisov posudzovanými subjektmi v oblasti AML/CFT.
90. Príslušné orgány by mali uplatňovať flexibilitu, aby boli schopné prispôbiť svoje používanie nástrojov dohľadu aj v reakcii na vznikajúce riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v posudzovanom subjekte, odvetví alebo pododvetví v prípade, že vzniknú. To znamená, že ak príslušné orgány zistili vznikajúce riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, či už prostredníctvom AML/CFT dotazníkov, iných nástrojov dohľadu alebo iných prostriedkov, mali by zvážiť, či je potrebné ďalšie a detailnejšie hodnotenie prostredníctvom dohľadu na diaľku alebo dohľadu na mieste, aby sa zabezpečilo, že sú systémy a kontroly posudzovaných subjektov dostatočne spoľahlivé na zmiernenie vznikajúceho rizika. Dohľady na mieste preto príslušným orgánom umožňujú:
- a) hlbšie pochopiť celkový prístup posudzovaného subjektu k AML/CFT vrátane postupov, riadenia, správania zamestnancov a kultúry;
 - b) diskutovať o možných rizikách, výsledkoch činnosti dohľadu, ako aj o problémoch, ktorým môže posudzovaný subjekt čeliť, a o spôsoboch ich riešenia;
 - c) oznámiť svoje očakávania v oblasti dohľadu priamo posudzovaným subjektom.
91. Príslušné orgány by mali buď samostatne, alebo v kombinácii s inými nástrojmi dohľadu zvážiť použitie dohľadov na mieste, a to najmä pri dohľade nad posudzovanými subjektmi, ktoré predstavujú značnú a veľmi významnú úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Tieto previerky zahŕňajú prinajmenšom preskúmanie zásad a postupov posudzovaného subjektu v oblasti AML/CFT a hodnotenia ich vykonávania v praxi, okrem iného prostredníctvom rozhovorov s kľúčovými pracovníkmi, testovania systémov používaných pri dodržiavaní pravidiel AML/CFT a preskúmania hodnotenia rizík a zložiek klientov. Na základe rozsahu a zložitosti činnosti posudzovaného subjektu by mali príslušné orgány zvážiť, či dohľad na mieste bude v plnom rozsahu pokrývať celú činnosť posudzovaného subjektu, alebo je výhodnejšie zamerať sa na osobitnú skupinu činností v rámci posudzovaného subjektu. Ak je však rozsah obmedzený na osobitnú skupinu činností, príslušné orgány by mali porozumieť kontaktným bodom medzi systémami a kontrolami uplatňovanými v rámci tejto skupiny činností a tými, ktoré sa uplatňujú v širšej inštitúcii, a ak sa zistia nedostatky v systémoch a kontrolách skupiny činností, príslušné orgány by sa mali snažiť posúdiť, či a ako to môže mať vplyv na celý posudzovaný subjekt.
92. Príslušné orgány by pri rozhodovaní o tom, či v posudzovanom subjekte vykonať komplexný dohľad na mieste, mali zvážiť tieto faktory:
- a) či je potrebné získať dodatočné alebo komplexnejšie informácie o posudzovanom subjekte, ktoré možno získať len prostredníctvom prvkov súvisiacich s dohľadom na mieste;

- b) aký typ informácií je potrebný a ako ich efektívne a komplexne získať;
 - c) či výsledky predchádzajúcich dohľadov na mieste alebo dohľadov na diaľku, ktoré vykonal buď príslušný orgán, alebo príslušné orgány prudenciálneho dohľadu, alebo ak je posudzovaný subjekt súčasťou skupiny, príslušné orgány zodpovedné za dohľad nad inými subjektmi v rámci skupiny, ak sú k dispozícii, vykazujú nízku úroveň dodržiavania pravidiel v oblasti AML/CFT alebo naznačujú slabú kultúru dodržiavania pravidiel v rámci posudzovaného subjektu alebo v rámci skupiny, čo môže mať vplyv na posudzovaný subjekt;
 - d) či posudzované subjekty v minulosti porušili svoje povinnosti v oblasti AML/CFT a či to robili opakovane;
 - e) aký typ následných opatrení dohľadu, ak nejaké boli, predtým príslušný orgán uplatnil na posudzovaný subjekt; a
 - f) či posudzované subjekty už predtým preukázali svoj záväzok odstrániť nedostatky a či v tomto smere prijali prísne opatrenia.
93. Príslušné orgány by mali zvážiť použitie dohľadu na diaľku v tých prípadoch, keď by mohol stačiť menej hĺbkový prístup dohľadu, alebo v prípadoch, keď sú posudzované subjekty vystavené nízkym úrovniam rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Dohľady na diaľku zahŕňajú v prvom rade preskúmanie písomných zásad a postupov posudzovaného subjektu v oblasti AML/CFT a hodnotenia rizík, ale nezahŕňajú hĺbkové posúdenie toho, ako efektívne posudzovaný subjekt tieto zásady a postupy vykonáva v praxi. Dohľady na diaľku možno považovať aj za predbežný krok k dôkladnejším preskúmaniam prostredníctvom dohľadov na mieste, ktoré by dopĺňali prácu na diaľku, alebo sa môžu použiť v kombinácii s inými nástrojmi dohľadu.
94. V niektorých prípadoch by príslušné orgány mali zvážiť, či môže byť účinnejšia kombinácia dvoch alebo viacerých nástrojov. To zahŕňa situácie, keď má príslušný orgán obavy týkajúce sa presnosti informácií prijatých počas dohľadov na diaľku alebo ako súčasť AML/CFT dotazníkov. Za takýchto okolností môže byť potrebné, aby príslušné orgány overili tieto informácie prostredníctvom dohľadu na mieste, ktorý vo všeobecnosti obsahuje také prvky, ako je výber vzorky transakcií a zložiek klientov, ako aj rozhovory s kľúčovými zamestnancami a členmi riadiaceho orgánu. Príslušné orgány by mali byť schopné v prípade potreby vykonať *ad hoc dohľady*, ktoré nie sú súčasťou ich stratégie a plánu dohľadu. Potrebu takýchto dohľadov môže vyvolať osobitná udalosť, ktorá môže vystaviť odvetvie/pododvetvie alebo posudzované subjekty zvýšenému riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, významné zmeny vo vystavení odvetvia/pododvetvia alebo posudzovaných subjektov riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, alebo k nej môže dôjsť v dôsledku zistenia určitých informácií príslušným orgánom, a to aj prostredníctvom správ o oznamovaní protispoločenskej činnosti, rozsiahlych verejných obvinení z protiprávneho konania, novej typológie prania špinavých peňazí/financovania terorizmu alebo zistení dohľadu súvisiacich s AML/CFT systémami a kontrolami, alebo prostredníctvom širšieho rámca vnútornej kontroly. Ak príslušný orgán rozhodol, že *ad hoc dohľad* je opodstatnený, mal by určiť rozsah a zameranie dohľadu, či bude

zahrňať nejaké prvky dohľadu na mieste a či je potrebné zapojiť iné orgány dohľadu a spolupracovať s nimi.

95. Ak príslušné orgány vykonávajú dohľad na diaľku virtuálnymi prostriedkami, mali by zvážiť účinnosť tohto nástroja dohľadu a to, či zapojenie s posudzovaným subjektom spĺňa podmienky dohľadu na mieste a či je úmerné riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré predložil posudzovaný subjekt. Príslušné orgány by mali zvážiť, či je dohľad na mieste vhodnejší pri dohľade nad posudzovanými subjektmi, ktoré predstavujú značnú alebo veľmi významnú úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a za okolností, keď sa príslušné orgány snažia hĺbkovo pochopiť celkový rámec AML/CFT systémov a kontrol v posudzovanom subjekte.
96. Príslušné orgány by mali zvážiť najefektívnejší nástroj dohľadu s cieľom zabezpečiť, aby posudzované subjekty, ktoré sú súčasťou skupiny, účinne vykonávali celoskupinové zásady a postupy, a to uplatnením úvah podobných tým, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé posudzované subjekty, ako je vysvetlené vyššie. Ak skupina pôsobí na cezhraničnom základe, hlavný orgán dohľadu¹⁵ by mal spolupracovať s ostatnými príslušnými orgánmi zapojenými do dohľadu nad posudzovanými subjektmi v rámci skupiny prostredníctvom AML/CFT kolégií, ak existujú, alebo prostredníctvom iných kanálov a mechanizmov spolupráce vrátane tých, ktoré sú uvedené v usmerneniach EBA o spolupráci.¹⁶ Táto spolupráca môže okrem iného zahrňať aj:
- rozsah vzájomnej pomoci opísaný v Kapitole č. 9 Usmernení o AML/CFT kolégiách;
 - súhlas s uplatňovaním konkrétneho nástroja dohľadu alebo opatrenia dohľadu s inými príslušnými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za dohľad nad ostatnými posudzovanými subjektmi v rámci skupiny. Môže to zahrňať vykonanie dohľadu alebo preskúmania spoločne s inými príslušnými orgánmi alebo spoločné prispôbenie zamerania nástroja dohľadu na účinnejšie zmiernenie rizík, ktoré sa prelínajú v rámci celej skupiny;
 - výmenu informácií týkajúcich sa hodnotenia rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu posudzovaného subjektu, prípadne odvetvia;
 - výmenu informácií súvisiacich s plánovanými dohľadmi alebo preskúmaniami dohľadu a informácií o následných príslušných zisteniach;
 - výmenu informácií týkajúcich sa nedostatkov alebo porušení zistených inými príslušnými orgánmi.
97. Príslušné orgány by mali všetky nástroje dohľadu, ktoré používajú, vnímať z holistického hľadiska. Mali by monitorovať ich uplatňovanie a účinnosť a v prípade potreby vykonať úpravy.

¹⁵ Vedúci orgán dohľadu sa určuje v súlade so spoločnými usmerneniami európskych orgánov dohľadu (JC 2019 81) o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849 medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad úverovými a finančnými inštitúciami (ďalej len „usmernenia kolégií boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu“). Vedúci orgán dohľadu je vo všeobecnosti príslušný orgán, ktorý je zodpovedný za dohľad nad bojom proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v členskom štáte, v ktorom sa nachádza ústredie skupiny.

¹⁶ [Usmernenia EBA o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa článku 117 ods. 6 smernice 2013/36/EÚ, december 2021.](#)

4.4.5 Postupy dohľadu a príručka dohľadu

98. Príslušné orgány by na splnenie svojich povinností podľa smernice (EÚ) 2015/849 mali zabezpečiť, aby posudzované subjekty zaviedli spoľahlivé AML/CFT systémy a kontroly a aby tieto systémy a kontroly boli dostatočne účinné na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a ich odhaľovanie. Kroky, ktoré príslušné orgány prijímajú na posúdenie AML/CFT systémov a kontrol posudzovaného subjektu, by sa mali stanoviť v osobitnej príručke pre AML/CFT dohľad. Vďaka tomu môžu príslušné orgány zabezpečiť jednotné uplatňovanie nástrojov dohľadu a profesionálneho úsudku. Pri vypracúvaní príručky by mali príslušné orgány zabezpečiť, že sa v nej uvedú dostatočné podrobnosti o všetkých činnostiach, ktoré sú príslušné orgány dohľadu povinné uskutočniť s cieľom účinného vykonávania dohľadu. Príručka by však mala orgánom dohľadu takisto poskytnúť dostatočnú flexibilitu na využitie ich odborného posudku a podľa potreby aj vykonanie úprav prístupu dohľadu.
99. Príslušné orgány by mali prípadne zabezpečiť, aby posudzované subjekty vymenovali pracovníkov zodpovedných za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT v súlade s článkom 8 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849. Príslušné orgány by mali takisto prijať kroky vo vzťahu k riziku, aby skontrolovali, či pracovník zodpovedný za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT, ktorého vymenoval posudzovaný subjekt, má alebo aj naďalej má potrebnú úroveň integrity, odbornosti a znalostí na efektívne plnenie svojich funkcií.¹⁷ To môže zahŕňať stretnutie s pracovníkom zodpovedným za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT alebo požiadanie posudzovaného subjektu o poskytnutie súhrnu odborných znalostí pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT a akékoľvek ďalšie informácie, ktoré príslušný orgán považuje za relevantné. Príslušné orgány by mali zvážiť, či takéto hodnotenie vykonajú ako súčasť svojich činností dohľadu vrátane dohľadov na mieste alebo dohľadov na diaľku, alebo ako samostatné hodnotenie.
100. Ak sa príslušný orgán v dôsledku kontrol opísaných v odseku 99 obáva, že pracovník zodpovedný za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT nemusí byť vhodný, príslušný orgán by mal o svojich obavách informovať príslušný orgán prudenciálneho dohľadu¹⁸ a mal by si s orgánmi prudenciálneho dohľadu aktívne vymieňať všetky informácie, ktoré viedli k týmto obavám. Okrem toho,
- a) ak posúdenie vhodnosti pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT nepatrí medzi kompetencie orgánu prudenciálneho dohľadu, príslušné orgány by mali bez zbytočného odkladu uplatniť potrebné opatrenia na nápravu problému, ako je napríklad žiadosť, aby pracovník zodpovedný za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT absolvoval dodatočnú odbornú prípravu alebo zvýšenie odbornej kvalifikácie, žiadosť o posilnené riadenie alebo reorganizáciu úlohy pracovníka

¹⁷ [Konzultačný dokument](#) o návrhu usmernení o zásadách a postupoch vo vzťahu k riadeniu dodržiavania súladu s predpismi a o úlohe a povinnostiach pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu podľa článku 8 a kapitoly VI smernice (EÚ) 2015/849.

¹⁸ Najmä v súlade s odsekem 19 nadchádzajúcich usmernení EBA o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa smernice 2013/36/EÚ.

zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT, alebo žiadosť o vymenovanie náhradného alebo ďalšieho pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT;

- b) ak sú orgány prudenciálneho dohľadu spôsobilé na posúdenie vhodnosti pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT¹⁹, príslušné orgány by mali spolupracovať s orgánmi prudenciálneho dohľadu počas počiatočného hodnotenia a podľa potreby aj počas akéhokoľvek opätovného hodnotenia vhodnosti orgánmi prudenciálneho dohľadu.²⁰ Príslušné orgány by sa mali podeliť o všetky relevantné informácie, ktoré môžu mať vplyv na hodnotenie alebo prehodnotenie vhodnosti pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s AML/CFT predpismi, s príslušnými orgánmi prudenciálneho dohľadu vrátane ich navrhovaných odporúčaní opatrení, ako je opísané v bode a), ktoré by sa mohli prevziať z pohľadu AML/CFT dohľadu s cieľom zmierniť problémy.

101. V príručke dohľadu by príslušné orgány mali uviesť kroky, ktoré majú orgány dohľadu prijať, pri uplatňovaní rôznych nástrojov dohľadu. V príručke by sa mali uviesť prinajmenšom:

- a) proces a metodika, ktorú príslušné orgány používajú pri posudzovaní rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojených s posudzovanými subjektmi a odvetvami/pododvetvami. Príslušné orgány by mali vysvetliť aj postup, ktorý orgány dohľadu používajú, keď chcú zmeniť bodové hodnotenia rizika posudzovaného subjektu na základe svojho odborného úsudku;
- b) možné prípady, keď sa od orgánov dohľadu vyžaduje, aby spolupracovali s inými zainteresovanými stranami, ako je opísané v oddiele 1.4.1 týchto usmernení, a vysvetlili proces, ako by táto spolupráca mala prebiehať v praxi;
- c) proces, ktorý by mali orgány dohľadu dodržiavať pri vykonávaní každého nástroja dohľadu a pri vysvetľovaní prvkov, ktoré by sa mali testovať. Príslušné orgány by mali jasne stanoviť kľúčové rozdiely medzi rôznymi nástrojmi dohľadu, ktoré majú k dispozícii. To znamená, že príslušné orgány by mali prinajmenšom objasniť rozsah, v akom sa od orgánov dohľadu očakáva testovanie v posudzovaných subjektoch:
- i) primeranosť príslušných zásad a postupov a či sú prepojené na celopodnikové hodnotenie rizík;
 - ii) že príslušné procesy boli zavedené do praxe a že fungujú tak, ako sa očakávalo;
 - iii) primeranosť a úplnosť celopodnikových hodnotení rizík a do akej miery sa tým určuje celkový prístup v AML/CFT oblasti ;

¹⁹ Spoločné usmernenia orgánov ESMA a EBA k posúdeniu vhodnosti členov riadiaceho orgánu a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie podľa smernice 2013/36/EÚ a smernice 2014/65/EÚ [EBA/GL/2021/06](#).

²⁰ Vrátane toho, ako sa uvádza v oddieloch 6.1 a 6.3 nadchádzajúcich usmernení EBA o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa smernice 2013/36/EÚ.

- iv) primeranosť hodnotení rizík klienta a rozsah, v akom určujú príslušnú úroveň požiadaviek na náležitú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi;
 - v) primeranosť mechanizmov vnútornej správy a riadenia a vnútorných hierarchických štruktúr, pokiaľ ide o dodržiavanie AML/CFT pravidiel vrátane kvality a kvantity informácií o riadení;
 - vi) primeranosť osoby, ktorá vykonáva úlohu pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti AML/CFT v posudzovanom subjekte, ako sa vymedzuje v článku 8 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, a kroky, ktoré by orgány dohľadu mali prijať na vykonanie tohto hodnotenia;
- d) aký typ zapojenia a komunikácie by mal mať orgán dohľadu s posudzovaným subjektom pred použitím, počas použitia a po použití konkrétneho nástroja dohľadu;
- e) orientačné časové rámce pri oznamovaní zistení z dohľadov alebo preskúmaní, ktoré by mali príslušné orgány a posudzované subjekty dodržiavať;
- f) ako posúdiť, či AML/CFT systémy a kontroly zavedené subjektmi posudzovania sú dostatočne účinné a primerané rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým je posudzovaný subjekt vystavený. Príslušné orgány by mali aspoň stanoviť hlavné oblasti, na ktoré by sa mal orgán dohľadu zamerať, ktoré môžu naznačovať nedostatočnú účinnosť v posudzovanom subjekte. Niektoré ukazovatele, ktoré môžu naznačovať, že sa rámec pre AML/CFT vykonáva efektívne, okrem iného zahŕňajú aj to, že:
- vii) zamestnanci v posudzovanom subjekte preukazujú dobré pochopenie parametrov používaných pre rôzne systémy a sú schopní vysvetliť odôvodnenia výsledkov z týchto systémov;
 - viii) systémy a procesy používané na preverovanie klientov a transakcií prinášajú očakávané výsledky, ktoré sú v súlade s inými podobnými posudzovanými subjektmi v odvetví;
 - ix) politiky a procesy na identifikáciu a analýzu podozrivých alebo neobvyklých transakcií a na ich ohlasovanie finančnej spravodajskej jednotke alebo iným príslušným orgánom;
 - x) zamestnanci v posudzovanom subjekte preukazujú dobré pochopenie zásad a procesov v oblasti AML/CFT a ich uplatňovania v praxi;
 - xi) rôzne vnútorné a vonkajšie správy, ako napríklad vnútorný a vonkajší audit alebo konzultanti, nevyvolávajú žiadne obavy týkajúce sa dodržiavania súladu s predpismi v oblasti AML/CFT zo strany posudzovaného subjektu;
 - xii) všetkým príslušným zamestnancom a vrcholovému manažmentu sa v posudzovanom subjekte poskytuje dostatočná a relevantná odborná príprava;
 - xiii) posudzovaný subjekt zaviedol postupy spravodlivých stimulov vrátane odmeňovania a iných odmien, ktoré priamo ani nepriamo nepodporujú nesprávne pracovné postupy alebo kultúru;

- xiv) dostatočné a primerané podávanie správ o riadení na všetkých úrovniach riadenia;
 - xv) zaviedli sa primerané mechanizmy správy a riadenia s jasnou úlohou vrcholového manažmentu v rámci AML/CFT.
- g) rozsah, v akom sa očakáva, že orgán dohľadu spochybní spoľahlivosť AML/CFT systémov a kontrol, vykonávanie zásad a postupov v oblasti AML/CFT a účinnosť celopodnikového hodnotenia rizík;
 - h) príklady typov situácií, v ktorých sa očakáva, že orgány dohľadu budú uplatňovať svoje posúdenie ako orgán dohľadu;
 - i) ak nástroj dohľadu zahŕňa výber vzorky zo zložiek alebo transakcií klientov, v príručke by sa mala vysvetliť metodika výberu vzoriek vrátane minimálnej veľkosti vzorky a kritérií na výber vzorky;
 - j) kroky, ktoré sú orgány dohľadu povinné prijať po dohľade, aby sa zabezpečilo, že posudzované subjekty primerane vyriešia zistenia orgánu dohľadu, a príklady prípadov, v ktorých môže byť potrebný následný dohľad, ako sa uvádza v časti 4.4.8 týchto usmernení; a
 - k) mechanizmy správy a riadenia v rámci príslušného orgánu na schvaľovanie výsledkov dohľadov alebo preskúmaní vrátane rozhodovacieho procesu týkajúceho sa sankcií a administratívnych opatrení.
101. A) Príslušné orgány by pri vytváraní svojej politiky výberu vzorky mali mať na pamäti, že posudzované subjekty sa v mnohých ohľadoch líšia napríklad počtom a typom produktov a služieb a počtom a typom klientov a transakcií. To znamená, že príslušné orgány možno budú musieť prispôsobiť svoj prístup k výberu vzoriek podľa konkrétneho posudzovaného subjektu. V rámci toho by príslušné orgány mali zväžiť aspoň tieto kritériá na výber zmysluplnej vzorky:
- a) výber vzorky by mal príslušným orgánom pomôcť splniť ciele konkrétneho nástroja dohľadu, ktorý sa využíva na posúdenie. To znamená, že vzorka by mala pozostávať zo zmysluplného počtu zložiek klientov alebo transakcií, ktoré predstavujú rôznorodosť klientov, produktov a služieb v rôznych rizikových kategóriách, avšak veľkosť a zloženie tejto vzorky je určené:
 - i) cieľom nástroja dohľadu použitého pri hodnotení;
 - ii) rôznymi rizikovými kategóriami klientov v posudzovanom subjekte a podielom klientov, ktorí predstavujú významné alebo veľmi významné riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
 - iii) povahou, veľkosťou a zložitou činnosťou posudzovaného subjektu.
 - b) Kontroly vykonávané ako súčasť výberu vzorky by mali byť dostatočne komplexné a hĺbkové, aby umožnili príslušnému orgánu dosiahnuť požadovaný cieľ dohľadu.

- c) Výber vzorky by mal byť vyvážený s ostatnými činnosťami dohľadu, ktoré tvoria súčasť nástroja dohľadu, ako sú systémy preskúmania, mechanizmy správy a riadenia a zásady a postupy.

102. Politika výberu vzorky príslušných orgánov by mala byť flexibilná a mala by umožňovať úpravy na základe úrovne rizika alebo nových informácií vrátane informácií získaných v rámci ich činností dohľadu. To znamená, že príslušné orgány môžu zmeniť veľkosť vzorky, kategórie klientov, produktov, služieb alebo transakcií zahrnutých do vzorky alebo osobitné kontroly vykonané pred dohľadom alebo preskúmaním alebo počas dohľadu alebo preskúmania. Ak výber vzorky naznačuje systémové nedodržovanie príslušných povinností v oblasti AML/CFT v mene posudzovaného subjektu, príslušné orgány by mali preskúmať hlavnú príčinu tohto nedodržovania, čo môže zahŕňať ďalšie kontroly alebo činnosti dohľadu vrátane dodatočného výberu vzorky alebo rozhovorov s kľúčovými zamestnancami.

103. Príručka dohľadu by sa mala pravidelne revidovať a v prípade potreby aktualizovať, najmä ak došlo k významným zmenám, ktoré môžu mať vplyv na prístup k dohľadu, vrátane zmien zavedených právnym rámcom alebo medzinárodným usmernením, alebo zmien požadovaných v dôsledku spätnej väzby zaslanej príslušným orgánom o primeranosti ich prístupu k dohľadu, a to aj od útvaru vnútorného auditu alebo externých orgánov, ako sú Finančná akčná skupina, Rada Európy alebo európske orgány dohľadu. Príslušné orgány by na základe tohto preskúmania mali zhodnotiť získané poznatky a prípadne riešiť zistené nedostatky. Príslušné orgány dohľadu by sa mali bezodkladne informovať o akýchkoľvek zmenách v príručke.

4.4.6 Zabezpečenie kvality

104. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, že všetky orgány dohľadu jednotne vykonávajú AML/CFT dohľad. Preto by mali zaviesť kontroly zabezpečovania kvality s cieľom zaistiť jednotné uplatňovanie nástrojov a postupov dohľadu všetkými orgánmi dohľadu v súlade s príručkou dohľadu. Niektoré kontroly by mali zahŕňať prinajmenšom preskúmanie funkciou vnútorného auditu a využitím zásady štyroch očí. Príslušné orgány by takisto mali využiť odbornú prípravu zamestnancov, mentorovanie a pozorovanie pri práci medzi orgánmi dohľadu ako ďalší prostriedok na dosiahnutie konzistentnosti v oblasti dohľadu.

105. Príslušné orgány by mali zabezpečiť presnosť a spoľahlivosť informácií zhromaždených od posudzovaných subjektov na účely hodnotenia rizík alebo iných nástrojov dohľadu. Na to by mali príslušné orgány aspoň krížovo porovnať tieto informácie s informáciami, ktoré už majú k dispozícii v súvislosti s osobitným posudzovaným subjektom alebo podobnými posudzovanými subjektmi, alebo s informáciami získanými od iných spoľahlivých zdrojov vrátane orgánov prudenciálneho dohľadu, iných príslušných orgánov alebo finančných spravodajských jednotiek.

106. Ak príslušné orgány zistili, že sa zdá, že sú informácie poskytnuté jedným alebo viacerými posudzovanými subjektmi nepresné alebo neúplné, mali by prijať kroky na objasnenie týchto nezrovnalostí a snažiť sa o získanie presných informácií. Príslušné orgány by za takýchto okolností mali zvážiť najprimeranejšie opatrenie v oblasti dohľadu s cieľom riešiť problém na

základe rozsahu a typu zistených nepresností. K opatreniam môže patriť vyžiadanie si objasnení priamo od posudzovaného subjektu, vykonanie *ad hoc* dohľadu posudzovaného subjektu alebo uloženie určitých opatrení dohľadu.

107. Príslušné orgány by mali pri navrhovaní a vykonávaní potrebných kontrol zabezpečenia kvality zvážiť potrebné zdroje. V niektorých prípadoch môže byť potrebné zapojiť určité špecializované zdroje z oblasti IT alebo iných oblastí.

4.4.7 Využitie služieb externých strán

108. Ak príslušné orgány využívajú služby externých konzultantov alebo audítorov na vykonávanie svojho plánu dohľadu, niektorých častí plánu alebo osobitnej úlohy dohľadu, mali by vždy zabezpečiť, aby tieto externé strany:

- a) mali dostatočné vedomosti a zručnosti na vykonávanie osobitných úloh dohľadu, ktoré im príslušné orgány zadali;
- b) jasne rozumeli regulačným očakávaniam a rozsahu práce, ktorú sú povinní vykonať;
- c) mali prístup k osobitným usmerneniam, v ktorých sa jasne stanovujú podmienky ich výkonu, ako aj všetky procesy, ktoré musia v rámci svojho výkonu dodržiavať;
- d) viedli dostatočné záznamy, v ktorých sú podrobne uvedené kroky, ktoré podnikli na vykonanie požadovaných úloh, a vysvetlenie odôvodnenia svojich záverov a zistení;
- e) vykonávali požadované úlohy na vysokokvalitnej úrovni, čo môže zahŕňať kontrolu inej práce vykonanej externou stranou príslušnými orgánmi alebo účasť na niektorých činnostiach, ktoré vykonávajú v mene príslušného orgánu;
- f) oznámili akékoľvek potenciálne konflikty záujmov, a ak sa ukáže, že konflikty záujmov existujú, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby boli primerane riadené a vyriešené. Ak nie je konflikt záujmov možné vyriešiť, príslušné orgány by mali zapojenie osobitnej externej strany odmietnuť alebo ukončiť.

109. Ak príslušné orgány stále využívajú odborníkov v rámci svojho procesu dohľadu, mali by to zohľadniť v pláne dohľadu a príručke.

110. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby si zachovali dostatočné interné odborné znalosti, aby mohli v prípade potreby preskúmať a dostatočne namietnuť prácu vykonanú externými stranami v ich mene.

111. V situáciách, keď vykonanie posúdenia dodržiavania povinností v oblasti AML/CFT posudzované subjekty zadajú externým auditorom alebo poradcom, či už z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť príslušných orgánov, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby boli:

- a) informovaní o rozsahu kontroly vykonanej externými stranami;
- b) informovaní o zručnostiach, znalostiach a skúsenostiach odborníkov zamestnaných externými stranami, ktorí budú vykonávať hodnotenie, a

- c) pravidelne oboznamovaní o najnovších výsledkoch a zisteniach práce odborníkov vrátane prípadov, keď odborníci neustále uvádzajú, že neexistujú nedostatky alebo zistenia.

112. Príslušné orgány by mali zvážiť prácu externých strán a mali by ju zohľadňovať pri následných opatreniach dohľadu alebo v prípade potreby v rámci priebežného dohľadu. Príslušné orgány by mali analyzovať dôvody akýchkoľvek zistených nezrovnalostí medzi prácou odborníkov z externých strán a ich vlastnými zisteniami z previerok alebo preskúmaní dohľadu a zohľadniť túto analýzu vo svojom hodnotení rizík posudzovaného subjektu. Ak príslušné orgány majú pochybnosti o celkovej kvalite práce vykonanej odborníkmi externých strán, ako sa uvádza v odsekoch 108 a 111, príslušné orgány by mali zvážiť zahrnutie preskúmania tejto práce ako súčasť svojich budúcich dohľadov alebo preskúmaní v rámci posudzovaného subjektu.

113. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby boli zriadené komunikačné mechanizmy, ktorými sa zabezpečí, že odborníci z externých strán budú môcť v prípade potreby nahlásiť akékoľvek nezrovnalosti, nedostatky alebo porušenia v posudzovanom subjekte priamo príslušným orgánom bez ohľadu na to, či ich služby využívajú príslušné orgány alebo posudzované subjekty.

4.4.8 Následné opatrenia dohľadu

114. Príslušné orgány by si mali byť isté, že všetky porušenia alebo nedostatky v rámci systémov a kontrol rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu posudzovaných subjektov dané subjekty primerane riešia a účinne naprávajú. Príslušné orgány by mali podniknúť všetky potrebné kroky na zabezpečenie toho, aby sa správanie alebo činnosti posudzovaných subjektov zmenili alebo aby prestali.

115. Pri rozhodovaní o najefektívnejších následných opatreniach dohľadu by si príslušné orgány mali zvoliť nástroje alebo opatrenia dohľadu, ktoré sú primerané závažnosti nedostatkov a zistených porušení, a mali by zohľadňovať úroveň rizika, ktorému je posudzovaný subjekt vystavený. To znamená, že závažné porušenia a závažné nedostatky²¹ zistené v posudzovanom subjekte, ktorý je vystavený významnému alebo veľmi významnému riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, si budú vyžadovať intenzívnejšie následné opatrenia a viac zdrojov dohľadu ako menej závažné porušenia alebo nezávažné nedostatky v posudzovaných subjektoch s menej významným rizikom. V najzávažnejších prípadoch môžu napríklad príslušné orgány vykonať následný dohľad, aby sa ubezpečili, že sa všetky nedostatky účinne zmiernili, a prípadne zväžia sankciu, pričom v menej závažných prípadoch môže stačiť potvrdenie od posudzovaného subjektu, že problémy boli vyriešené v súlade s plánom nápravy, ktorý navrhl.

116. Príslušné orgány by pri určovaní najefektívnejších následných opatrení dohľadu v súlade s odsekmi 114 a 115 mali zvážiť aspoň:

- a) či po realizácii plánu nápravy, ktorý posudzovaný subjekt navrhol príslušnému orgánu, budú všetky porušenia a nedostatky účinne riešené a napravené. Príslušné orgány by sa mali uspokojiť s časovým harmonogramom, ktorý navrhol posudzovaný subjekt, pokiaľ ide o to,

²¹ Ďalšie podrobnosti o tom, ako určiť závažnosť nedostatkov, sú uvedené v regulačných technických predpisoch, ktoré vypracoval orgán EBA podľa článku 9a nariadenia o EBA.

kedy bude náprava dokončená, a mali by namietat' voči posudzovanému subjektu, ak je časový harmonogram nereálny alebo ak navrhované opatrenia nie sú dostatočne prísne na nápravu konkrétnych nedostatkov;

- b) či použiť nástroj dohľadu, opatrenie dohľadu alebo sankcie alebo ich kombináciu s cieľom zabezpečiť, aby sa porušenia a nedostatky v posudzovanom subjekte riešili a čo najefektívnejšie a najrýchlejšie napravili;
- c) naliehavosť nápravy, keďže niektoré porušenia alebo nedostatky si môžu vyžadovať naliehavejšie opatrenia zo strany posudzovaných subjektov, čo znamená, že príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby posudzovaný subjekt priznal náprave týchto nedostatkov dostatočnú prioritu;
- d) dĺžku času potrebného na nápravu konkrétnych porušení alebo nedostatkov, a ak môže náprava trvať dlho, posudzovaný subjekt by mal zaviesť primerané dočasné opatrenia na zmiernenie rizika;
- e) pravdepodobnosť opakovaného alebo systémového porušenia alebo nedostatkov, ktorú možno posúdiť na základe predchádzajúcich nedostatkov v posudzovanom subjekte, a dĺžku obdobia, počas ktorého posudzovaný subjekt nezaviedol účinné systémy a kontroly, pričom následné opatrenia príslušného orgánu by sa mali zamerať nielen na vyriešenie jedného konkrétneho problému, ale aj na zaistenie ukončenia systémových nedostatkov zo strany posudzovaného subjektu;
- f) potenciálny vplyv porušenia alebo nedostatkov na širší rámec vnútornej kontroly v posudzovaných subjektoch, čo si môže vyžadovať zapojenie orgánov prudenciálneho dohľadu v súlade s usmerneniami EBA o spolupráci²² a možné následné opatrenia aj z prudenciálneho hľadiska;
- g) schopnosť a ochotu posudzovaného subjektu napraviť nedostatky zistené príslušnými orgánmi vrátane rozsahu, v akom sú do procesu nápravy zapojené osoby zastávajúce kľúčovú funkciu a vrcholový manažment v posudzovanom subjekte.

117. Ak majú príslušné orgány podozrenie, že nevykonávanie účinných systémov a kontrol môže byť úmyselné, mali by zvážiť prísnejšie následné opatrenie, ktorým by sa zaistilo okamžité ukončenie takéhoto správania zo strany posudzovaného subjektu. Za takýchto okolností by príslušné orgány mali spolupracovať a vymieňať si informácie o nedodržiavaní povinností zo strany posudzovaného subjektu s orgánmi prudenciálneho dohľadu.

118. Príslušné orgány by mali formalizovať svoj následný postup dohľadu a stanoviť ho vo svojej príručke dohľadu, pričom by mali umožniť dostatočnú flexibilitu pre posúdenie orgánom dohľadu. Príslušné orgány by mali stanoviť časový harmonogram a opis konkrétnych nadväzujúcich činností dohľadu a opatrení, ktoré má posudzovaný subjekt prijať na riešenie jednotlivých porušení alebo nedostatkov.

²² [Usmernenia EBA o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa článku 117 ods. 6 smernice 2013/36/EÚ, december 2021.](#)

119. Ak príslušné orgány zistili, že posudzované subjekty nedokázali účinne vykonávať svoje celoskupinové zásady a postupy vo všetkých častiach skupiny v súlade s článkom 45 ods. 1 smernice 2015/849 a že ich systémy a kontroly nie sú dostatočne spoľahlivé na zmiernenie rizika, ktorému je skupina vystavená v rôznych jurisdikciách, príslušný orgán by mal prijať potrebné opatrenia, aby sa zaistilo, že:

- a) posudzované subjekty zavedú plán nápravy na úrovni skupiny, v ktorom sa uvádza, ako napravia zistené nedostatky v rôznych jurisdikciách;
- b) bezodkladne spolupracujú s inými príslušnými orgánmi zapojenými do dohľadu nad subjektmi skupiny, a to buď prostredníctvom AML/CFT kolégií, alebo prostredníctvom iných mechanizmov spolupráce, aby sa zabezpečilo, že si tieto nedostatky uvedomia; a
- c) spolupracujú s inými príslušnými orgánmi a prípadne aj s orgánmi prudenciálneho dohľadu, aby podľa potreby rozhodli o najvhodnejších následných opatreniach či už na úrovni skupiny, alebo na úrovni jednotlivých subjektov. Takéto následné opatrenia môžu okrem iných nástrojov dohľadu zahŕňať spoločný dohľad na mieste alebo spoločný prístup medzi rôznymi príslušnými orgánmi.

120. Hoci je proces následných opatrení dohľadu oddelený od procesu sankcionovania, tieto dva procesy sa navzájom nevylučujú a mali by sa dopĺňať. Príslušné orgány by preto mali bez ohľadu na sankcie, ktoré sa majú uložiť posudzovanému subjektu, následne dôkladne zabezpečiť dostatočnú nápravu porušení a nedostatkov.

121. Bez ohľadu na ustanovenia v týchto usmerneniach by príslušné orgány mali oznámiť akékoľvek závažné nedostatky Európskemu orgánu pre bankovníctvo v súlade s návrhom regulačných technických predpisov podľa článku 9a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

4.4.9 Spätná väzba odvetviu

a. Spätná väzba týkajúca sa hodnotení rizík

122. Príslušné orgány by mali posudzovaným subjektom poskytnúť spätnú väzbu o výsledkoch ich odvetvového hodnotenia rizík. Príslušné orgány by mali zverejniť aspoň:

- a) kľúčové riziká, ktoré zistili v každom odvetví a pododvetví;
- b) svoje hodnotenie týchto rizík a
- c) akékoľvek ďalšie informácie, ktoré môžu zlepšiť chápanie rizík zo strany posudzovaných subjektov a posilniť ich celopodnikové a individuálne hodnotenia rizík.

123. Ak sa príslušné orgány rozhodnú poskytnúť posudzovaným subjektom upravenú verziu svojho odvetvového alebo pododvetvového hodnotenia rizík, mali by zabezpečiť, aby obsahovala dostatočné a zmysluplné informácie, ktoré posudzovaným subjektom umožnia využiť tieto informácie pri vypracúvaní vlastného hodnotenia rizík.

b. Usmernenia odvetviu

124. Príslušné orgány by mali vydať nevyhnutné usmernenia pre posudzované subjekty, v ktorých vysvetlia, ako očakávajú, že budú posudzované subjekty v praxi vykonávať prístup založený na riziku a že budú dodržiavať povinnosť v oblasti AML/CFT. Príslušné orgány by mali ako základ svojich usmernení použiť príslušné usmernenia uverejnené európskymi orgánmi dohľadu a doplniť ich o špecifické prvky na vnútroštátnej úrovni.

125. Príslušné orgány by mali takisto posúdiť potrebu ďalších usmernení v tomto odvetví. Príslušné orgány by mali zhodnotiť úroveň znalostí a odbornosti v oblasti AML/CFT vo svojom odvetví na základe opakovane sa vyskytujúcich problémov, vznikajúcich rizík alebo iných obáv vyplývajúcich z ich analýzy informácií zhromaždených na hodnotenie rizík, zistení z dohľadov vrátane tematických hodnotení a z iného zapojenia v rámci odvetvia vrátane obchodných združení. Niektoré z ukazovateľov, ktoré môžu naznačovať, že môžu byť potrebné ďalšie usmernenia, zahŕňajú okrem iného aj:

- a) opakované nedodržiavanie niektorých povinností v oblasti AML/CFT zo strany posudzovaných subjektov;
- b) nedávne zmeny v legislatívnom rámci na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni EÚ, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť posudzovaných subjektov dodržiavať povinnosti v oblasti AML/CFT;
- c) dôkazy o de-riskingu v niektorých odvetviach alebo posudzovaných subjektoch alebo dôkazy o tom, že posudzované subjekty sa rizikám vyhýbajú namiesto toho, aby ich efektívne riadili;
- d) opakované otázky adresované príslušným orgánom alebo žiadosti o usmernenie k určitým hľadiskám rámca AML/CFT;
- e) vznik nových rizík a typológií prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

126. Príslušné orgány by mali posúdiť, či môže byť potrebné usmernenie pre odvetvie ako celok alebo osobitne pre konkrétne pododvetvie, alebo týkajúce sa špecifickej témy. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, že nimi poskytnuté usmernenia sú jasné a jednoznačné, ako aj to, že:

- a) uľahčujú a podporujú vykonávanie účinného prístupu založeného na hodnotení rizík zo strany posudzovaných subjektov;
- b) priamo ani nepriamo nepodporujú ani netolerujú neopodstatnený de-risking celých kategórií klientov v súlade s usmerneniami EBA o rizikových faktoroch prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä s usmerneniami 4.9., 4.10. a 4.11.²³

127. Príslušné orgány by pri vypracúvaní usmernení pre dohľad mali zväžiť zapojenie posudzovaných subjektov a iných relevantných zainteresovaných strán a mali by určiť najefektívnejší spôsob tohto kontaktu. Toto zapojenie môže okrem iného zahŕňať proces

²³ Usmernenia EBA týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zväžiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („usmernenia týkajúce sa rizikových faktorov spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu“) podľa článku 17 a článku 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](https://www.eba.europa.eu/en/press-releases/2021/02).

verejných konzultácií, zapojenie s obchodnými združeniami, finančnými spravodajskými jednotkami, orgánmi presadzovania práva, inými príslušnými orgánmi alebo vládnymi agentúrami alebo prostredníctvom účasti na konzultačných fórach. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby tento kontakt zahŕňal dostatočný podiel zainteresovaných strán, na ktoré má usmernenie vplyv, a aby mali zainteresované strany dostatok času na oznámenie svojich názorov.

128. Príslušné orgány by mali pravidelne posudzovať primeranosť svojich existujúcich usmernení poskytnutých odvetviu. Takéto hodnotenie by sa malo vykonávať pravidelne alebo *ad hoc*, pričom môže byť vyvolané určitými udalosťami vrátane zmien vo vnútroštátnych alebo v európskych právnych predpisoch, úprav vnútroštátneho alebo nadnárodného hodnotenia rizík alebo na základe spätnej väzby od odvetvia. Ak príslušné orgány zistia, že existujúce usmernenia už nie sú aktuálne alebo relevantné, mali by bez zbytočného odkladu oznámiť odvetviu potrebné zmeny.

c. Komunikácia s odvetvím

129. Príslušné orgány by mali zaviesť a uplatňovať komunikačnú stratégiu, aby zabezpečili, že sa ich komunikácia s posudzovanými subjektmi bude aj naďalej zameriavať na zlepšenie dodržiavania pravidiel v oblasti AML/CFT v danom odvetví alebo určitých pododvetviach, a že sa zabezpečí čo najefektívnejšie využívanie zdrojov príslušných orgánov. Príslušné orgány by v rámci svojej komunikačnej stratégie mali stanoviť, ako budú komunikovať s rôznymi zainteresovanými stranami, a to aj vtedy, keď odvetviu oznamujú výsledky svojho hodnotenia rizík a príslušné usmernenia.

130. Príslušné orgány by mali určiť najvhodnejšie a najefektívnejšie komunikačné nástroje, ktoré majú k dispozícii a ktoré im umožnia jasným a konštruktívnym spôsobom oznámiť ich regulačné očakávania príslušným zainteresovaným stranám. Tieto nástroje môžu okrem iného zahŕňať:

- a) súbežnú komunikáciu so všetkými posudzovanými subjektmi, ktorá môže zahŕňať zverejnenie na webovom sídle príslušného orgánu alebo prostredníctvom iných online kanálov;
- b) komunikáciu s obmedzenou skupinou zainteresovaných strán, ktorá môže zahŕňať účasť príslušného orgánu na rôznych konferenciách alebo podujatiach odbornej prípravy, alebo prostredníctvom kontaktov s obchodnými a profesijnými združeniami;
- c) komunikáciu prostredníctvom listov alebo obežníkov, ktoré môžu byť adresované odvetviu ako celku alebo príslušným skupinám zainteresovaných strán; alebo
- d) priamu komunikáciu s posudzovanými subjektmi na dvojstrannej alebo viacstrannej úrovni vrátane verejných konzultácií. Ak príslušný orgán komunikuje dvojstranne, mal by zvážiť primeranosť tejto komunikácie pre širšiu skupinu zainteresovaných strán, čo môže naznačovať, že potenciálne odlišný komunikačný nástroj môže byť vhodnejší.

131. Pri rozhodovaní o najvhodnejších nástrojoch komunikácie by príslušné orgány mali zvážiť aspoň tieto prvky:

- a) cieľové publikum komunikácie, na základe ktorého sa môže určiť podrobnosť tejto komunikácie;
- b) relevantnosť konkrétnej témy pre určitú skupinu zainteresovaných strán, odvetvie alebo trh ako celok;
- c) načasovanie a naliehavosť komunikácie, pričom sa zaistí včasné sprístupnenie požadovaných informácií posudzovaným subjektom; a
- d) typ informácií, ktoré sa oznamujú.

4.4.10 Odborná príprava zamestnancov príslušného orgánu

132. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby pracovníci s priamymi alebo nepriamymi povinnosťami v oblasti AML/CFT mali primerané poznatky o platnom právnom a regulačnom rámci v oblasti AML/CFT, primerane mu rozumeli a boli vhodne kvalifikovaní a odborne pripravení na uplatnenie správneho úsudku v oblasti dohľadu.

133. Príslušné orgány by mali vypracovať program odbornej prípravy, ktorý by sa mal prispôbiť potrebám konkrétnych funkcií v rámci príslušného orgánu, ich pracovným povinnostiam, dĺžkou odbornej praxe a skúsenostiam zamestnancov. Tento program odbornej prípravy by sa mal pravidelne aktualizovať a posudzovať. Príslušné orgány by mali podľa potreby monitorovať úroveň odbornej prípravy, ktorú absolvovali jednotliví zamestnanci alebo celé tímy.

134. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby boli ich zamestnanci dohľadu odborne pripravení v oblasti praktického uplatňovania modelu AML/CFT dohľadu založeného na hodnotení rizík tak, aby orgány dohľadu mohli účinne a jednotne vykonávať AML/CFT dohľad založený na hodnotení rizík. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa výsledky celoodvetvových a individuálnych hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu oznámili všetkým príslušným zamestnancom v rámci príslušného orgánu vrátane zamestnancov, ktorí nie sú priamo zapojení do AML/CFT dohľadu založeného na hodnotení rizík. Príslušné orgány by mali okrem iného zabezpečiť, aby orgány dohľadu boli schopné:

- a) pochopiť potrebu flexibility, keď sa názory posudzovaných subjektov na riziká a kontroly líšia od názorov príslušných orgánov na tieto riziká, a vziať do úvahy argumentáciu uvedenú posudzovanými subjektmi;
- b) posúdiť kvalitu hodnotenia rizík vykonaného posudzovaným subjektom;
- c) vyhodnotiť primeranosť, proporcionalitu a účinnosť zásad a postupov v oblasti AML/CFT posudzovaných subjektov a širšie mechanizmy správy a riadenia a vnútorné kontroly vzhľadom na hodnotenie rizík samotných posudzovaných subjektov;
- d) pochopiť rôzne produkty, služby a finančné nástroje, ako aj riziká, ktorým sú vystavené;
- e) pochopiť rámec dohľadu príslušných orgánov vrátane stratégie a plánu AML/CFT dohľadu
a

- f) pochopiť rôzne použité nástroje dohľadu a postupy zavedené príslušnými orgánmi a to, ako sú relevantné pre úlohy vykonávané zamestnancom, ako je napríklad využívanie rôznych nástrojov dohľadu v praxi, a význam spolupráce s ostatnými zainteresovanými stranami.

135. Odborná príprava by sa mala prispôbiť zodpovednostiam príslušných zamestnancov a vrcholového manažmentu v oblasti AML/CFT, pričom môže zahŕňať interné a externé kurzy odbornej prípravy a konferencie, kurzy elektronického vzdelávania, informačné bulletiny, diskusie o prípadových štúdiách, nábor, spätnú väzbu o dokončených úlohách a iné formy tzv. učenia sa praxou. Príslušné orgány môžu využiť aj výmenu vedomostí medzi príslušnými orgánmi a s inými príslušnými domácimi a zahraničnými orgánmi, ako sú orgány prudenciálneho dohľadu, finančné spravodajské jednotky, príslušné orgány EÚ, orgány AML/CFT dohľadu v iných krajinách.

136. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa príslušná odborná príprava poskytovala včas, najmä novým zamestnancom a v prípade významných zmien rámca AML/CFT dohľadu. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby odborné znalosti ich pracovníkov týkajúce sa oblasti AML/CFT zostávali aktuálne a relevantné a v prípade potreby zahŕňali povedomie o vznikajúcich rizikách.

4.5 Krok 4 – Monitorovanie a aktualizácia modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík

4.5.1 Preskúvanie hodnotenia rizík a stratégie a plánov dohľadu (kroky 1, 2 a 3)

137. Dohľad založený na hodnotení rizík nie je jednorazový úkon, ale trvalý a cyklický proces. Príslušné orgány by preto mali vykonávať pravidelné preskúmania informácií alebo preskúmania informácií *ad hoc*, na ktorých je založené ich hodnotenie rizík, a podľa potreby tieto informácie aktualizovať.

138. Ako súčasť tohto cyklického procesu by príslušné orgány mali pravidelne skúmať a aktualizovať svoje odvetvové a individuálne hodnotenia rizík posudzovaných subjektov prostredníctvom pravidelných preskúmaní alebo preskúmaní *ad hoc*.

139. Stratégia a plány dohľadu by sa takisto mali podľa potreby aktualizovať či už zavedením pravidelných preskúmaní, alebo v reakcii na vonkajšie udalosti. V stratégiách a plánoch dohľadu by mali byť takisto zohľadnené relevantné zmeny hodnotení rizík, najmä ak sa zistili nové riziká. Príslušné orgány by mali zohľadniť výsledky týchto preskúmaní a aktualizácií ako zmeny dohľadu založeného na hodnotení rizika.

a. Pravidelné preskúmania

140. Príslušné orgány by mali vykonávaním pravidelných preskúmaní svojich individuálnych a odvetvových hodnotení rizík zabezpečiť, aby tieto hodnotenia boli aktuálne a relevantné. V rámci toho je dôležité, aby príslušné orgány overili, či sú základné predpoklady podporujúce hodnotenie rizík stále aktuálne, a to vrátane predpokladov súvisiacich s rôznou úrovňou rizík,

ktoré predstavujú príslušné odvetvia a posudzované subjekty, alebo s chápaním účinnosti spojenej s určitým nástrojom dohľadu.

141. Harmonogram jednotlivých preskúmaní by mal byť zosúladený so stratégiou dohľadu a primeraný riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojenému s odvetvím a s posudzovaným subjektom. Preskúmania odvetví a posudzovaných subjektov, ktoré sú vystavené významným alebo veľmi významným rizikám prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, alebo subjektov, ktoré často menia svoje činnosti a pôsobia v rýchlo sa meniacom prostredí, by sa mali vykonávať častejšie.

b. *Ad hoc* preskúmania

142. Po významných zmenách, ktoré ovplyvňujú rizikový profil posudzovaného subjektu, by mali nasledovať *ad hoc* preskúmania rizikových faktorov, hodnotenia rizík a v prípade potreby stratégií a plánov dohľadu vrátane:

- a) vznikajúcich rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu;
- b) zistení z dohľadu na mieste a na diaľku a akýchkoľvek následných opravných alebo nápravných opatrení prijatých posudzovaným subjektom;
- c) zmien informácií vzťahujúcich sa na činnosť vlastníkov kvalifikovanej účasti, členov správnej rady a osôb zastávajúcich kľúčovú funkciu alebo na organizáciu posudzovaného subjektu alebo nových informácií tohto druhu;
- d) zmien nadnárodného hodnotenia rizík Európskej komisie zverejneného v súlade s článkom 6 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849, vnútroštátneho hodnotenia rizík alebo hodnotenia rizík dohľadu vypracovaného v súlade s týmito usmerneniami;
- e) nových typov firiem vstupujúcich do odvetvia alebo pododvetvia;
- f) náhlych zmien v rámci odvetvia alebo pododvetvia vrátane zmien klientskej základne, ponúkaných služieb a produktov, distribučných kanálov alebo vystavenia určitým geografickým oblastiam;
- g) nových informácií, ktoré vznikli, ktoré by naznačovali, že sa zvýšilo vystavenie riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v súvislosti s konkrétnym posudzovaným subjektom alebo odvetvím;
- h) iných situácií, v ktorých má príslušný orgán opodstatnené dôvody domnievať sa, že informácie, na ktorých založil svoje hodnotenie rizík, už nie sú relevantné alebo sa v nich vyskytujú významné nedostatky.

143. Príslušné orgány by mali zvážiť aj to, či zmeny ovplyvňujúce konkrétny posudzovaný subjekt môžu ovplyvniť aj iné posudzované subjekty, a preskúmať hodnotenia rizík tých posudzovaných subjektov, ktoré sú touto zmenou významne ovplyvnené.

144. Keď sa v dôsledku zmeneného hodnotenia rizík zmenia kategórie rizika alebo bodové hodnotenia, príslušné orgány by mali zabezpečiť, že sa primeraným spôsobom aktualizujú ich interné systémy a príručka dohľadu.

4.5.2 Preskúvanie modelu AML/CFT dohľadu založeného na hodnotení rizík

145. Príslušné orgány by sa mali snažiť uistiť, že sú aktualizované ich vnútorné procesy a postupy vrátane metód hodnotenia rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a že sa uplatňujú jednotne a účinne. Príslušné orgány by mali v prípade potreby bezodkladne tieto metódy preskúmať a aktualizovať.

146. V prípade, že sa pri preskúmaní identifikujú otázky týkajúce sa modelu AML/CFT dohľadu založeného na hodnotení rizík, príslušné orgány majú prijať opatrenia na ich vyriešenie. Príslušné orgány by sa však v záujme uľahčenia porovnania v priebehu času mali zdržať opakovaných zmien ich modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík v krátkych časových intervaloch.

147. Ak príslušné orgány používajú na vykonanie hodnotenia rizík automatizované systémy bodového hodnotenia, mali by preskúmať prípady, v ktorých bolo automatizované bodové hodnotenie zmenené na základe odborného úsudku, z ktorého vyplýva, že pridelené bodové hodnotenie presne nezodpovedalo rizikovému profilu posudzovaného subjektu. V takýchto prípadoch by mali príslušné orgány preskúmať, či rozsah a frekvencia takýchto zmien nemôžu naznačovať chybu v metóde hodnotenia rizík. Ak sa zistí chyba, príslušné orgány by mali podniknúť potrebné kroky na jej nápravu.

a. Pravidelné preskúmania

148. Príslušné orgány by mali pravidelne preskúmať, či používaný model AML/CFT dohľadu založený na hodnotení rizík poskytuje zamýšľaný výsledok, a najmä či úroveň zdrojov dohľadu naďalej zodpovedá identifikovaným rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Príslušné orgány by mali pri hodnotení a posudzovaní primeranosti a účinnosti svojho modelu AML/CFT dohľadu založeného na hodnotení rizík využívať rôzne nástroje, ktoré majú k dispozícii. Tieto nástroje okrem iného zahŕňajú aj:

- a) odborné znalosti;
- b) dotazníky sebahodnotenia;
- c) testovanie vzoriek opatrení a činností dohľadu;
- d) nové informácie, ako sú správy a spätná väzba od iných príslušných orgánov alebo príslušných orgánov v oblasti AML/CFT;
- e) spätnú väzbu od finančných spravodajských jednotiek, orgánov presadzovania práva a iných národných agentúr; alebo
- f) publikácie príslušných európskych alebo medzinárodných organizácií.

149. Príslušné orgány by sa mali usilovať oboznámiť sa s medzinárodnými najlepšimi postupmi, a ak je to možné, zvážiť účasť v príslušných medzinárodných a európskych fórach.

150. Pri hodnotení účinnosti modelu AML/CFT dohľadu založeného na hodnotení rizík môžu byť príslušným orgánom nápomocné aj merania vplyvu AML/CFT dohľadu na úroveň dodržiavania predpisov a účinnosť kontrol v oblasti AML/CFT v posudzovaných subjektoch.

b. *Ad hoc* preskúmania

151. Okrem pravidelných preskúmaní v stanovených intervaloch by mali príslušné orgány skúmať, aktualizovať alebo meniť model AML/CFT dohľadu založený na hodnotení rizík v prípade, že jeho primeranosť a účinnosť sú spochybnené udalosťami, medzi ktoré patria:

- a) externé hodnotenia modelu napríklad orgánom FATF, výborom MONEYVAL alebo v rámci externých auditov;
- b) vnútorné hodnotenia modelu vrátane internej analýzy nedostatkov, správ vnútorného auditu, testovania zabezpečovania kvality a získaných poznatkov;
- c) významné zmeny v právnom alebo regulačnom prostredí v AML/CFT ;
- d) zverejnenie príslušných medzinárodných usmernení a
- e) vznik alebo identifikácia nových rizikových faktorov.

4.5.3 Organizačné a procesné aspekty procesu preskúmania

152. Príslušné orgány by mali zaviesť proces objektívneho preskúmania svojho modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík, ktorý je založený na jasných a transparentných vnútorných postupoch. V takýchto postupoch by sa malo stanoviť aspoň to:

- a) kedy sa má revízia uskutočniť alebo aké udalosti by viedli k preskúmaniu;
- b) aký je rozsah revízie alebo ako ho určiť; a
- c) kto je v príslušnom orgáne zodpovedný za proces revízie. Príslušné orgány by mali zvážiť, či tím alebo osoba v príslušnom orgáne, ktoré boli zodpovedné za vytvorenie modelu dohľadu založeného na hodnotení rizík, by mali byť takisto zodpovedné za preskúmanie tohto modelu, alebo či by mala byť za preskúmanie zodpovedná iná osoba alebo tím, ako je napríklad tím príslušného orgánu zodpovedný za zabezpečenie vnútornej kvality, vnútorný audit alebo tím pre riadenie rizika.

153. Okrem vnútorného procesu preskúmania by príslušné orgány mali zvážiť, či je nevyhnutné poveriť externého odborníka, aby vypracoval objektívne hodnotenie modelu založeného na hodnotení rizík alebo zabezpečil jeho harmonizáciu s modelmi používanými inými príslušnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni.

4.5.4 Vedenie záznamov

154. V záujme zabezpečenia súdržnosti a konzistentnosti opatrení príslušných orgánov vo vzťahu k rôznym posudzovaným subjektom príslušné orgány majú náležite zdokumentovať model AML/CFT dohľadu založený na hodnotení rizík, jeho vykonávanie a následné preskúmania v inštitucionálnom archíve (dohľadu) a takisto vypracúvať záznamy o výsledkoch a rozhodnutiach a o ich základnom odôvodnení.

4.5.5 Zodpovednosť

155. Vrcholový manažment príslušných orgánov má primerane rozumieť rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu prítomným v odvetví a pododvetviach, nad ktorými sa vykonáva dohľad, a dostávať pravidelné informácie o opatreniach AML/CFT dohľadu a ich výsledkoch. Je to potrebné, aby dokázal posúdiť celkovú účinnosť opatrení vykonaných posudzovanými subjektmi na zmiernenie týchto rizík, ako aj potrebu preskúmať intenzitu a frekvenciu dohľadu a pridelovanie zdrojov dohľadu.

156. Vrcholový manažment príslušných orgánov by mal zabezpečiť, aby boli zavedené primerané mechanizmy správy a riadenia na schválenie stratégie dohľadu na úrovni vrcholového manažmentu a akýchkoľvek neskorších zmien a na monitorovanie pokroku pri vykonávaní stratégie dohľadu v oblasti AML/CFT v rámci príslušného orgánu. Mal by predovšetkým zabezpečiť, aby mal príslušný orgán dostatočné zdroje na vykonávanie tejto stratégie vrátane odborníkov v oblasti AML/CFT, ako aj odborníkov v oblasti práva, politiky a riadenia rizík, a aby sa v plnej miere splnili jeho ciele v oblasti dohľadu stanovené v stratégii.

Príloha

Konverzia kategórií rizík

Scenár 1: Ak príslušné orgány zaradia svoje posudzované subjekty a odvetvia do troch rizikových kategórií v prípade žiadosti o preklasifikovanie rizikových kategórií do štyroch kategórií, ako sa to navrhuje v týchto usmerneniach, by mali uplatniť prístup stanovený v tabuľke 1.

<i>Kategórie rizík príslušného orgánu</i>	<i>Kategórie rizík navrhované v týchto usmerneniach</i>
<i>Nízke riziko →</i>	Menej významné riziko
<i>Stredné riziko →</i>	Mierne významné riziko
<i>Vysoké riziko →</i>	Veľmi významné riziko

Scenár 2: Ak príslušné orgány zaradia svoje posudzované subjekty a odvetvia do piatich rizikových kategórií, v prípade žiadosti o preklasifikovanie rizikových kategórií do štyroch kategórií, ako sa to navrhuje v týchto usmerneniach, by mali uplatniť prístup stanovený v tabuľke 2.

<i>Kategórie rizík príslušného orgánu</i>	<i>Kategórie rizík navrhované v týchto usmerneniach</i>
<i>Nízke riziko →</i>	Menej významné riziko
<i>Stredne nízke riziko →</i>	Menej významné riziko
<i>Stredne vysoké riziko →</i>	Mierne významné riziko
<i>Vysoké riziko →</i>	Významné riziko
<i>Mimoriadne/veľmi vysoké riziko →</i>	Veľmi významné riziko